PI PUTE TAWNGKAUCHHEH

PI PUTE TAWNG KAUCHHEH

by

C Saizâwna,
Government M E. School Sêrkawn.
Headmaster,

Second Edition,
1989

Published by Lalrinfirna, Bara Bazar, Aizawl.
&
Printed at Milan Press Near Zodin Cinema Aizawl.

THUHMAHRUAI

He lehkhabu tê hi hmâsâng Mizo upa tawngkauchheh leh thu thenkhatte Mizo tawnga a bo lohna a nih beiseinn ka buatsaih a ni ber a. Upate leh a hre âwm deuhte kâwmin, zâwt pah zêlin buatsaih a ni a Amaherawhchu unau thawnthu hriat takngial pawh a inang lo tih angin, tawng hriat dân leh hman dânte pawh hi khaw leilung a zirin a inang lo thei hle tihin a Chuvangin he lehkhabu ziak hi a dik ber a ni tia tan tlat bîk ngam a ni lo vang. Tin, mi mal hming emaw, hnam khat tih dân emaw sawina awmte pawh hi a buatsaihtu tih ni lovin a hrilhtute hrilh dân leh tawng lo hman dân a ni zâwk a, tumahin ngaih loh lamah an ngaih ka ring lo va Tin, tupawhin a dik zâwk leh a ni zâwk hriaa siam that duhna neitute thurâwn chu lawm taka pawm a ni ang a, chhut leh theite a nih ngai chuan siam thatna leh belhchhahna atân a tangkai pawh ka beisei bawk a ni

Upa hetiang lam hriaten mual min liam zawhsan hmaa buatsaih peih ka tum avângin kimchang tawk lo takin tûnah hian chhut a ni a. He lehkhabu ziak hi hriat ve hrim hrim atân a nih bâkah zirna lama hmang dubtute tân pawh a tangkai beiseinn ka buatsaih a ni e.

Serkawn   C.S.Zawna
10.1.1969

CHHUT THUMNA THU HMA

A dik lo lai tîdikin thû tlem belhchhah a ni a, hmang duh tan a ṭangkai zawk ka beisei

Serkawn
16.7.1988

C S Zawna
Retd. Headmaster

A CHHUNGA THUAWM

Bung 1

THUFING

1. A tha lam kawng a chho va, a chhe lam kawng a phei.
2. Kawi pawh a kawm a that leh a rah a tha a, a kawm a that loh leh a rah a tha lo.
3. Lungpui pawh lungtein a kamki loh chuan a awm thei lo.
4. Lal ngai lo lal a na, an lal a kha.
5. Mahni infak leh sakhi ngalah engmah a bet lo
6. Mihring hmelma ber mahni a ni.
7. Mi fingin an fin man an ei seng lo va, mi ain an at man an chawi seng lo.
8. Se bo hnua se kawngkhar ang.
9. Sial rangin sial rang a hring a, sakawlin sakawl a hring.
10. Vawiina tih tur naktuka tihah khek suh

Bung 2

CHHUN LEH ZAN HUN HRANG SAWINATE

Thing chang var : Khawfingchah hma lawkin khua a lo eng lawk hlek a, chu mi hun rei lo te chu a ni.

Khawfingchah . Zanlai tak a pelh hunah khawvar lam a la pan hmain rei lo te chhung thim zual lai bik hun a awm a, chu chu a pelh ve leh en lam a pin tial tial a, chumi hnua a lo en tan hun chu khawfingchah a ni.

Vartian : Khawvar tan tirh te lai hi a ni

Kawl en : Khawvar tan tirh, kawl bul lo en hun hi a ni.

Leilung lan : Khua a lo var a, thil a la hmuh chian theih tan tirh lai hi a ni

Khuantevik : Zing tak ar khuan tan tirh, tihna a ni.

Ni langsan . Ni a chhuah san tawh hle hun a ni.

Fehreh; Nau ritam; Thingphur haw hun : Heng hi tukthuan ei kham leh chawfak hun inkara hun thente hi a ni.

Chawfak hun : Dan naranin ni vanlaizawl hun hi a ni ber a, ni a lan chuan mahni thla a arbawm lai a ni thin.

Chawfak upa lam : Chawfak hun pangngai aia tlai deuh tawh hle hun hi a ni.

Chawhnu tlang her : Ni her, ni vanlaizawl a pelh tawh hle hun hi a ni.

Behliang mun hun : Zanriah chhum hun aia hma deuh hi a ni. Behliang hi thil hmin har deuh a nih avangin zanriah chhum hun hmain an chhum thin.

Nau rual zanriah chhum hun : Zanriah chhum hun hma deuh hret bawk hi a ni

Zanriah chhum hun Ni thlang lama a her hniam deuh hle tawh, tlai lam dai thum vel hi a ni.

Losul haw hun : Ni tlak hma deuh, feh lo haw hun hi a ni

Unau hmel hai: Thim hmul · Ni tlak hnu, a la thim tak tak hma, mihmuh fiah theih tawh meuh loh hun hi a ni. Unau ngei pawh inhriat a har thin.

Leng len hun · Zanriah ei kham, nula rim tura tlangval an len chhuah hun hi a ni

Leng haw hun : Tlangval nula rim riu tura an haw hun hi a ni.

Leng hnawt chhuah ar khuan : Leng haw hun lai hian ar a khuang thin a, chu chu leng hawn ar an ti a, tlangval lengte'n haw hun hriat nan an hmang thin.

Zanlai ar khuan : Mut reh hun leh khuan hmasa inkarah zan chanve velah ar a khuang thin a, chu chu zanlai ar khuan an ti thin

Bung 3

HUN INKAR REI LAM DEUH SAWINA

Naktip : Naktuk tuk leh hi a ni.

Naktip nakthai : Naktip zawha ni lo awm leh hi a ni a, nimahsela hun rei deuh sawi nan pawh an hmang thin. Thla hnih thla thum, kum laite pawh a huap thei.

Kumpui linglet : Hei hi chu kum khat emaw, a aia rei deuh sawi nan an hmang thin. Kumpui vei te pawh an ti bawk thin.

Thang khat lian : Mi a lo piana a puitlin hun chhung hi a ni.

Kawla ni chhuak chhiar : Hei hi tuk tin tihna emaw, ni tinin tihna emawa hman a ni.

Hmuam da : Tuibur al kan hmuam a, a al hun dak hun chhung ang hi a ni a, rei lo te kual sawina a ni.

Thla hlei nga, Ar kai den : Thla det atanga zan sawm panga-na hi a ni. Thla bial zan a ni. Pawi tawngin 11 hi hlei khat an ti a, 15 hi hlei nga an ti a, zan 15-na a ni.

Thla hlei pai : Hmeichhe nau pai dan hun pangngai aia rei pai hi, thla hlei pai an ti thin.

Thla nawi lai : Thla ral lam

Thla de tir : Thla thar tir

Thla mang : Thla thim lai loh lai

Bung 4

HMUN INLAM HNAIH DAN SAWINA

Chil chhak phak : Chil chhak phak tak tak tihna a ni lo va, lam hla deuh hlek pawh hla vak lo anga sawina a ni.

Chawhma kal : Ni khat kal tling lo, chawfak hmaa kal phak chin hi a ni.

Dumde ruang chen : Vaihlo beng khat zuk ral chhung hun hi a ni. Kar hnai te sawina a ni.

Kel dai dan : Khua leh khua kel intlat pawh phak chin tihna a ni.
Leipui fing : Lo tak tak aia zim, leipui tiat ang hi a ni.
Kawlvalenchham : Sava pawhina han thlawh thlen phak loh, kawl bul tihna a ni. Hla tak sawi nana hman a ni
Lo fing : Mi van tlang lo zau zawng sawi nana hman a ni ber.
Lung vawm phak : Lung vawm phak tak tak chiah a ni kher lo va thil lam hnai deuh sawi nana hman a ni. Bul hnai mai ni lo, hla deuh hlek si sawi nana hman a ni
Mit thim tlin tawk : Mita hmuh theih phak chin sawina a ni
Ni khat kal : Nilenga kala ban phak tawk hi a ni.
Ram tuk kal : Lo atan khaw khatin kum khat bawh tawk huap chin hi a ni.

Bung 5

UPAT LAM SAWINA

Ni la vui zo lo : Naupang nilhnga muhil lova la awm thei lo rual sawina a ni.
Tuium hnih khirh rual: Tuium li zo rual : Hmeichhe naupang te tak te tuium hnih emaw, um li emaw phur zo rual sawina a ni
Khawlai leng thei rual : Hmeichhia emaw, mipa naupang emaw mahnia khawlai leng hrang ve thei rual sawina a ni.
Tualchai rual : Naupang tual laia lo pawnto rual sawina a ni.
Se en rual; Thingnawi fawm rual; Thingtang kuai rual; Thangthleng kam rual : Nangpang fel deuh tawh tak chin sawina a ni.

Tuha kuai : Hei hi hmeichhe naupang chungchânga hman bik a ni deuh va, hnathawk, hlo thova chhawr theih rual tihna a ni.

Ram tang rual : Tuha kuai leh râl kaite nên inrual khat a ni deuh mai a, ram lama hnathawka chhawr theih rual tihna a ni Mipa leh hmeichhia sawi nana hman ve ve a ni.

Râl kai : Hei hi mipa chungchâng thua hmân bîk a ni a, râl kâpa tel ve thei tawh sawina a ni Tuha kuai rual tih te nen inrual khat vêl a ni.

Hleirâwl : Hei hi hmeichhe chûngchang sawinaa hman bîk a ni thîn Nulat hriat tantirh lai sawina a ni

Râwlthar : Hei hi mipa sawi nâna hman bîk a ni. Pal kai rualte nên rual khat an ni a, tlangvâl lo hriat tantirh lai sawina a ni.

Nula hnah khat , Tlangvâl hnah khat : Nula pawh, tlangvâl pawh, upa tawh deuh mah sela pasal emaw, nupui emaw la nei lova la awmte sawina a ni

Lêng lai : Nula emaw, tlângval emaw sawina a ni

Lêng tûl : Hmeichhe emaw, mipa emaw nupui pasal nei lova awmte hi lengtul an ti thin

Pathlawi Nuthlawi : Mipa nupui neia fate pawh nahnih pathum nei tawh, pa zên zâwn hi pathlawi an ti a, chutiang bawkin hmeichhia chutiang rual chu nuthlawi an ti.

Val upa : Hei hi mipa nupui la nei lo emaw nei tawh emaw pawh tlangvâl-chhiat ni tlat nia ho peih loh betu sawina a ni.

Hmeithai , Parawl : Hmeichhia pasal han nei, sûn vâng emaw, inthenna vâng emawa mahnia awm hi hmeithai an ti a, mipa pawh nupui nei sûn vâng emaw, inthenna vâng emawa mahnia awm hi parawl an ti.

Pahmei : Nu leh pa indang tîra fate pawh chhawr

tham loh tê ê la nih lai hi pahmei an ti thîn.

Tu mawng bêng : Mipa emaw, hmeichhia emaw an fatena fa nei ve leh tawh chin hi a ni.

Khup thum hmu : Tute leh chhâwng hmu phak sawina a ni.

Tuana saruh khel ; Tar ki ring : Mi upa tak tihna a ni. Mi thangmawh tak sawi nâna hman a ni bawk.

Thlânrawkpa khuangchawi ; Tuan leh mâng ; Murakeka khuangchawi ; Hmakhawsâng ; Chhûra rual : Hêng hi hmân lai hun rei tak, hriat chian phâk loh sawina a ni.

BUNG 6

THIL SEI ZAWNG SAWINA

Samzai bawk ; Buhfang tia . Vaimîm fang bawk ; Heng hi thil te tak tê, tawi tê,zim tê sawi nâna hman a ni

Zung khat bawk ; Zungpui bawk, Zungza bawk ; Kutphah bawk ; Saipir khâp, Hniak khat tla : Hêng hi thil tlêm, sei lam nei ve hlek si, tawi tê sawina a ni.

Nguntâng ; Tawng khat ; Bân chen : Hêng hi thil sei zâwng sawina a ni.

Tângphel : Kut zungtang hmâwr atanga taksa chanve, awm lai thleng hi a ni.

Tak la : Kut zungtang hmawr atanga taksa pum awh thlenga sei hi a ni.

Hlam khat : Kut zungtang hmâwr lehlam atanga kut zungtang hmâwr lehlam thlenga sei hi hlam khat a ni.

Dung chen : Mihring sânzawng chen hi dung chen a ni.

Chawngâwli-pa hlam : Chawngáwli-pa hlam hi hlam sei tak a ni a, mi vantlâng hlam aiin a sei bik a, hlam tehkhâwng nân tak an hmang thin.

Mau tluk khat : Hei hi mau tlâwn tlûk khat chiah chiah tihna a ni lo va, a vêl han sawina hi a ni.

BUNG 7

THIL LEN ZAWNG SAWINA

Hriau tiat : Thil te tak tê, thil zai sîn tê tê sawina a ni.

Phunthli tiat ; Vaibêl dâwn rual : Tlêma thil tê ve si, hraw deuh sawina a ni.

Hreiha rual · Thil pum lam, hreiha atâna hman rual sawina a ni.

Nâl-ûm tiat : Khaw thenkhat chuan phulrua tuiûm atâna hmang lovin, rawnâl tuiûmah an hmang thîn a ; chutiang tiat vêl chu tihna a ni

Kechâwn tiat : Kechâwn tiat chiah chiah tihna a ni lo va, kechâwn narân tiat âwm vêl sawina a ni

Hmer khet : Thil len zâwng emaw, tam zâwng emaw, kuta han hmer zawh tâwk âwm vêl sawina a ni

Kilh : Kutphah pahnih, kut zungtang leh zungpuia kilh tâwk âwma lian sawina a ni.

Sûm : Thil lian deuh, vawk emaw te hi a len zâwng sûmin an teh thîn. Sûm len zâwng a inang lo hle nâin sûm hi thil tehna taka hman a ni.

Khanchhuk rual , Khanchhuk hi intiat vek lo mahsela, khanchhuk vântlanga hman ang rual sawina a ni.

Pa pawm : Patling vântlang kut pahnih hmawr intawk pha thei tâwka thil lian sawina a ni.

Diar vêt . Hmân lai chuan mipa lian diar sei fa an khim thîn a, chutiang veh chhuah zawh tâwka lian chu diar vêta lian an ti.

Hreiha hlâng : Patlingin hreipui a ha hmawra chelha, a kut leh lama a khawih phâk tâwk hi hreiha hlâng a ni.

Hmeithai in tiat ; Pahmei in tiat : A tiat chiah tak tak ni kher lovin, thil lian pui han sawi uarna hi a ni.

BUNG 8

THIL TLEM LEH TAM SAWINA

Ar chil zât : Thil tlêm tê, awm lo achha, sawi 'ham loh sawina a ni. A tlêmzia sawi uarna a ni.

Ui hûm : Thil tlêm lutuk, engmah tham lo sawi uarna a ni.

Vei khur khat : Hei hi kut vei lam khur khat tihna kher a ni lo va, kutphah khur khat, tlêm tê tihna mai bawk a ni.

Vei khat : Hei pawh hi vei khat tak tak emaw sawina emaw, tlêm tê tihna emawa hman theih a ni.

Thûm : Thil tlêm tham sawi nâna hman a ni

Pakhat buhfûn tiat : Mi pakha chaw ei tûra fûn tiat hi a ni.

Nupa kham : Nupa rok chauh hi chu an ei a la tlêm thin a, ei tur lam tlêm tham sawina a ni

Naurual vawi khat ei : Hei pawhhi a zât chiah chiah sawina a ni lo va, chhûng rual deuh pawhina kham khawp zên zâwn sawina mai a ni.

Chhûng tlai ; Chhûng rual deuh pawhina an kham khawpa an ei tâwk ûr awm sawina a ni

Hâwp khawp : Hei hi thil ei tûr lam sawina, tam teh ch'am lo mah sela kham theih tûr, tlâk theih âwm sawina a n.

Phur : Buh neih zât phurir an sawi ber thin a Phur 5, 10, 30, 0, 70, 100 tihte hi hmîn lai sawi dân ber a ni a, chu aia tam chu zâwn azâwngir an sawi thin

Pahmei za ; Naurua' za : Phur za tling lo deuh emaw tling chauh chauh emawte hi chu pahmei za an ti a, za tha lam, zâwn kai lo deuh site hi chu naurual za ti thin.

Chhîp zâwn : Chhîp zâwntu hniam deuh za aia duhawm deuh si chu hmeichhe chhîp zawn an ti a, chhip

zâwntu mipa zâwn a tlin chuan mipa chhîp zâwn, pa sâng chhîp zâwn an ti thin

Kâk zâwn : Hei pawh hi a buh tam leh tam loh azirin hmeichhe kâk zâwn leh mipa kak zâwn a awm leh a ni.

Tuha zâwn . Hei hi mau a sei zawng sûm thum emaw chen vêl, a hmâwra sûm anga chelha chu mi zâwn sawina a ni

Hreiha zâwn Hei hi tuha zawn tih anga mau a sei zâwng sûm nga sei, zâwn tâwk sawina a ni

Silai zâwn : Hei pawh hi tuha zâwn leh hreiha zâwn tih anga mau sei zawng sûm sariha sei zawn tawk sawina a ni

Mautlâwn zâwn Silai zâwn aia thahnem deuh zâwk sawina a ni

Khîn khat : Hman lai Mizo pa in sak dan, in dung sei zawng hlam ruk chhung thlak angahte chuan a kar khat tawkah khanchhuk paruk emaw dah a ni deuh ber thîn a Khanchhuk leh khanchhuk inkar chu khîn an ti a Chutiang kar khat awh tâwka vaimîm chârte an zâr chuan vaimîm khin khatin an zar an ti thîn

A ke thup . Buh phur sawmthum tling lo lam deuh hi a ni Hruia buh han hui zuma, a bul thuta buh chim china han din a, buh ding leh lam pang a chim chin va hmuh theih loh chin ang hi a ni A thlirtu azirin a buh ke thup chu a inang lo thei hle ang

BUNG 9

RIH ZAWNG LAM SAWINA

Thil rih zawng a zat chiang taka sawina hi a awm meuh lo A tlem leh a tam, a vel hriat theih riai ruai anga sawina hi a ni mai

Chuai zo tâwk . Thil rih zâwng kut zungchala pir kan zawh tâwk vêl sawina a ni

Char zawh tâwk : Ban khing khata kiu mar ata lek kawh zawh tâwk vêl sawina a ni.

Chawi zawh tâwk : Kutin emaw thil rit chawi kân zawh tâwk vêl sawina a ni.

Phurh zawh tâwk : Hei pawh hi a zât chiah ni lovin, mi phurh zawh tâwk âwm vêl sawina a ni.

BUNG 10

SAN ZAWNG LEH THUK ZAWNG SAWINA

Kephah dâp ; Kephah pil · Sân zawng leh thûk zâwng sawina tûr hnîam tê emaw, pâwn tê emaw sawina a ni

Kerêk thleng emaw pil : Tlêma sâng deuh emaw, thûk hret emaw sawina a ni.

Châwnpuar thleng emaw pil : Khûp thleng emaw pil,
Awm " " Nghâwng " "

Mihring chen ; Mihring ban phák tâwk emaw pil : Hêng hi a chiah chiah tihna ni kher lovin, a vel sawina vek a ni.

Inchung chen ; Thinglêr chen : Hei pawh hi thil sâng ve deuh fu sawina mai a ni.

Thûk lam : Thûk deuh tak sawina atân chuan hlam chuti zât pil emaw, a thûk emâw an ti thîn

Diar phawng en : Hmân lai chuan mipa hîan ram chhuahnaah diar an khim thîn a, lu chhanhimna tha tak a ni nghe nghe a. Thil sâng tak en dâwn phei chuan an diar khim a buk deuh avângin diar phawng hiala en loh chuan an diarin a hliah thîn a, chutianga diar phawn ngai i sâng chu diar phawng en an ti thîn.

BUNG 11

INKUNGKAIHNA LAM SAWINA

Tu leh fa · Tu nu, tu pa, tu chhuante zawng zawng sawina a ni

Phung leh châng . Thenkhat chuan phungchâng an ti mai bawk Chipui te, laichîn te, unau te leh chhûng-khat te, then leh rual te pawh huam tel veka sawi a ni.

Vua leh vâng Chhûngkhat deuh si, lam hla deuh hlek chin te hi a ni

A thlum a al ei za . Thil engkim tiho va, eiho thîn tihna a ni

Sangawi zawnpui : Lung rualpui

Chhûlkhat kual : Nu pakhat hrin

Zêmkhat zen : Ei tûr lam leh in tûr lamte, thil hman tûr intâwm tlâng thîn tihna a ni,

Tual tlân za : Chikhat ni kher lo pawh, chikhat anga awmho va, chi dangte nêna inhmuh thiam loh pawha tuar tlâng zaho tihna a ni.

Ai hnah phahpui . Thil engemaw tihnaa a tîr atanga tîhpuîtu leh dinpuitu hi aihnah phahpuitu an ti thîn

Chi leh kuang chhui . Chipui narân ni lo, mahni thlahtu te lam chhui sawina a ni

BUNG 12

HUN BIK LAM SAWINA

Arpa chan laî ; Chak zàwk lai emaw, chan that lai êmaw sawina a ni.

Awmni kham : Hei hi hna dang engmah thawk lova thil pakhat tihna bîk tûra ni ruat a ni thîn a, thiltih tûr chu ram lama kal lova khaw chhûnga a khawtlâng tih tûr chi a ni.

Awm ni hrilh , Ni serah , Ni hrilh : Awm ni kham nên a inang deuh va, hnathawh thiang lo anga ngaia awm ni kham chi hi a ni bîk

Khuavâng kal lai Mi awm khâwmho an tawng nuk nuk lai tuma khap pawh ni chuang lova han ngawih thap lai lo awm thîn hun hi a ni.

Hmêl chhiat lai : Chaw ei lai

Vah sân lâk lai . Lo vah lai

Thâl va êk châr Thâl ro lai tak hun hi a ni

Tâmpui mitthi : A ram pum puia tâmna lo thlen lai, mau tâm, thing tâm lai hun angte hi a ni.

Chhiat ni that ni · Thih ni leh nupui emaw, pasal emaw inneih nite hî a ni

Kût ni vâng thla . Hei hi kût lai hun, hlim ni leh lâwm lai hun tihna a ni

BUNG 13

NUPUI/PASAL LAM CHUNGCHANG THU SAWINA

Châr sût phawi : Unau nula an awm a, a û zawk aia a naupang zàwk chu nupui atâna miin an neih hmasak hi a ni Man pawh a bi dâna thuin a chuanga chawi a ngai thîn

Kârkalak zau Laina siam tamna tûra man eitu siam tam hi ani

Mâkpa hnam hrual chat : Mipa a nupui a lo thihin, a nupui pate chhûng tân an inzawmna ber lo chat a nih avangin, chutîang chu mâkpa hnam hrual chat an ti thîn.

Mâkpa hnam hrual chat zawm : Mâkpa hnam hrual chata, nupui thia chuan nupui dang a neih leh hma loh chuan a nupui thi ta man bat la nei mah sela a

pute chuan an tl îng rih tûr a ni lo va, nupui dang a neih an nghâk rih tûr a ni Chutianga nghah rih chu, 'Mâkpa hnam hruai chat zawm' an ti a ni Nupui dang a neih hnuin a nupui hmasa bat pe lovin a hnuhnûng man bat a pêk chuan, a nupui hmasaa chhûngte khân an thîngin an chhuhsak thei a, kut zâla tla tih thei a ni ngai lo

Lam thlung rap thla Pasal sû wh ... hna a ni

Hrung kîr Pasal nei, fa piawh nei tawh a, mahni in lama lêt leh tihna a ni

Kerai ar talh, Nupui pasal neiha ... an lo lawi hian 'Lawi âr' an lawi keng thin a, chu lawi âr leh nupa lam âr chu an talh dûn a, ... taka innei a, farau mal tluan chawi tuin an chhia ... th n a, chutianga an ar talh chu âr zâng tuak an ti a ni

Rem âr talh chhan: Hei hi min nupui ... neihin man pêk tûr engmah nei lovin chêng sawmli emaw, sawmhnih emaw pe tûrin tiam ta sela, chu ... a tiama chu rem âr talh chhan chu a ni Chu chu pêk hmain a nupui chu lo then mah sela, âr zâng tuak talh hman tawh chu thisen pal emaw, thisen pal lo emaw a chawi rêng rêng tûr a ni

Thisen pal Hmeichhia fa nei tawh sawi na a ni

Tang dâng vuan Pasal nei tawh hnu, pasal dang nei leh hi ... ni

Tang then. ... th n ... ina a ni

Ringo zawng. Nupui tur zawng tihna a ni

Se ... sât chât, Mim nupui pasal nei tû a an sawi fel tawh hnuin mi dangin hmeichhia chu an inneih tûr chu thaltîr ela chu chu Sehrui sêt chat a ni.

Fanghma no ei, Hmeichhe man pângngai baka man chuang ei ni a ni Man puiah chhiar tel a ni ngai lo

va, sum chhuaha inthen pawhin a chhuak ve tawh lo.
Sazu mei dawh : Hei hi man leh mual pawh awm chuang lova mi nupui pasala inneih hi a ni. An inneih rem theih lova, an inchhuahsan pawhîn engman chawi leh sawi awm lovin an insazu mei dawhsan mai thin.
Sum ro sial : Hei hi Rs 40 00 a ni
Hmêra se bû lo : Thil awm lo sawina a ni. Sial awm lo tihna a ni
Lêng leh : Hmeichhia leh mipa nupui pasal inneih hnua nula tha leh emawte sawina a ni. Thlai ilo tar tawh lo chawr no leh sawi nân pawh an hmang bawk thîn.
Sum lai tan : Nupui pasal inneiha man inpêk tûr zât ve an pêk chuan an man an pêk tûrah sum lai an tan a ni.

BUNG 14

NGAI E

Aia upate zah an ngai a ni ngai e.
Anchhia leh tawng bengtlalo an chîng ngai lo, mahni chungah a tla duh ngai e.
Aia upate tirh dâwn chuan. "Tirh rual loh, hnial rual loh," tiin tirh duhna an sawi a ni ngai e.
Chaw ei bâng emaw. buh emaw, an paihin an tinawmnah ngai lo, mahni min tînsai ngai e.
Chuahvahnaah a hmasa lamah kal a ni ngai e.
In sahmîm bânna tûr a la ni ngai e
Chaw ei laia mi lo lêng an awm chuan, "Kan chaw han ei ve ta che," an ti a ni ngai e
Hnung lamah kal an awmin, "Nangni ngai chakah kal hmasa rawh u," an ti a ni ngai e.

Ina khuai kai (lawi) an sawisa ngai lo, vânneihna ni ngai e.

Kalkawng an tihnawk ngai lo, tihhnawk pawhin an tifai leh zêl a ni ngai e.

Kawnga kal laiin engmah sawi lovin hmaa mite an lehpêl mai ngai lo ve, "Ka hmanhmawh a, ka lo kal hmasa ang e" ... t a ni ngai e

Khawih hmunah pawh 'sakei' ti lovin, 'sapui' emaw, 'sai rang' emaw tiin an sawi a ni ngai e.

Kawng laka chau an tanpui zêl a ni n... e

Kawng thlangah zung la, kawng chhakah an e a ni ngai e

Mi ... lên dâwnin thawm neih hmasa' ngai a ni.

Kawngkhar ... hawn hmain, "In awm em ?" an ti hmasa a ni ngai e

Mahni bul leh bâl hnaite ngaih hi thil zahthlâk bera ngaih a ni ngai e.

Mahni chanchin a tha lam sawi a lo tûl pawhin, "Dangpui chang suh ila," an ti hmasa a ni ngai e.

Mi chaa...hin sawi dâwnin an hawi vêl hmasa phawt a ni ngai e.

Mi ina thil i ... in zawhin, "E, ka puar khawp mai" an ti a ni ngai e

Mun thil ei leh ina an sâwm hun chein i eia i in duh loh pawhin, "Ka châk lo ve, ka êi tlukin ka lâwm e," an ti a ni ngai e.

Mi chhe sawi chu koh aiin an hnai an ti ngai zu nia

Lui tui in dawnin. "Tui timang. tui dam, tui nunnêm, amah avânga buh leh sa kan bâr pûk pûk," tih ngai a ni, Dai dâwnin chem chiaha "Thîr dam, chem dam, ei bil thi thi, an ti ngai zu nia.

Ramhnuaia chaw eî dawnin, "Khua tlai" an ti hmasa zêl a ni ngai e.

Sem sem dam dam, ei bil thi thi, an ti ngai zu nia.

Ramvahnaah naupang an hnûhnûng ngai lo, laikîngin chil a chhâk duh ngai e

Sa mawngping kawmthlangte pêk ngai a ni. Kawmthlang nei lo chuan kawmchhakte tal pêk ngai a ni.

Pûmah hmeîchhia lal ngai a ni a, tuikhurah mipa lal a ni thung ngai e

Tawngkam thain sial a man, an ti ngai zu nia

Tuikang nghahnaah 'a tuikang nghâkin' an ti a ni ngai e

Tûn hma lam a thil rei deuh tawha mi sawi a lo tûl pawhin, "Amah upa tawng takin han sawi ila" an ti a ni ngai e

Thenawm te, lo ri te, hi chhûng khat ang an ni ngai e. Inpeih hmasaa tan chuan puih tûr a ni ngai e

Tuikhur leh kawng kam tui in tur an tiduhdah ngai lo, nunchhiatna a ni ngai e.

Tâm tâwk apiang hi a tui an lo ti ngai zu nia

Uitê leh naupang tak ngial pawh hian a tithatu an hria an ti ngai zu nia.

BUNG 15

NGAI LO

Aia upa hmaah sa mitmu an kher ngai lo.

Aia upa aiin thlêng tlang an vuan hmasa ngai lo.

Aia upa tirh an hnial ngai lo.

Chhuah khawmnaah mei la kai hmasa berah an tang ngai lo.

Chhuah khâwmnaah eî kham hnuhnûng berah an ang ngai lo.

Chhuah vahnaah mi siamsa hlîr ringin an awm ngai lo.

Inhmal ni khuain aia upate ain tawng hnuhnungah an tang ngai lo ve.

Lampui chang khatah mi an be chhe ngai lo ve

Lam ba sah ni khuaah a hnuhnûngah an tang ngai lo ve

Mi kawng dêlin an awm ngai lo ve

Mahni pian leh mûrna an sawi chhe ngai lo ve

Mi zâwnna hlâng chemin an phelh ngai lo ve

Mi bang bulah mi thu sawi ngaithla ruin an awm ngai lo ve

Mi ran taln rûk leh p'hl a thiang ngai lo ve

Mi thang awk lâk ruk ngai a ni lo ve

Nu leh nu insual pain ah thelh ngai lo

Nu leh pa, nâwl biak hi thiang lo tluka ngaih a ni a, an hming pawh sawi nawmnah ngai a ni lo ve

Piâng lo ngaiin an tip ngai lo ve

Piangsual an nuih san ngai lo, piansual leh phârin tlai luat a nei ngai lo ve,

Pal sawn chin hi mî duham nihna a ni ngai e, kawng-pui pin phui lek phei chu a thiang ngai lo ve.

Pân lovah tho a fu ngai lo ve

Rannung ngaisak leh tihrehtheih ngai a ni lo ve

Ruai thehnaah sa dap dun dun ngai a ni lo ve, hluî dangah pawh kîl nawn ngai a ni lo ve.

Sawntlungah hmu an phei ngai lo ve.

Thil hmingthang ti danglamtuten thlahlei an nei ngai lo ve.

Thingzung tuah ngai a ni lo ve.

Tual thah hi a thiang ngai lo. Mahni chhuânah a lan loh pawhin tuchhuan thlengin lanna a awm thin.

Vapual pa no châwm lai tihhlum ngai a ni lo.

Mi pain minute an vel ngai lo

Artê tak ngîal pawh hi chhuanlam awm lo chuan a thi ngai lo.

Tha bâ leh saihlum a nghet ngai lo

Tuî baw hnu a ruh leh theih tawh ngai loh.

BUNG 16

AN TI ALAWM

Bei nge sei Rûn dung.

Chhûm kâr ni leh falak tawng a na.

Duh loh nêna khuangchawi ai chuan, duh tak nêna kum thum bahra laih zâwn a thlan awm zawk.

Hmeichhe vau loh leh vau hlim loh chu a pâwng châwk

Hmeichhe tawng mênah thlâk la, hmeichhia leh uipui chu lo rûm lungawi rawh se.

Hmeichhia leh pal chhia chu thlâk ngai a ni.

Hmeichhe thu thu ni suh, chakai sa sa ni suh.

Hmeichhe finin tuikhur ral a kai lo.

Hreipui, tuthlawh leh puan rûk chu mahni thlân laih nân leh ruang tuam nân hman a tul duh hle.

I tuma lum chu bei fan fan rawh uipui pawh a vah a vah chuan êk thing a tawng nge nge thin.

Khawtlâng awm ni serh loh hi vân mi salna a ni duh thin

Kâng chu a chawr no le'i ngei thin

Khaw chin leh nau chin a hriat loh

Khaw chhe êng iau uau leh nau tap meng ker kur chuan ban zâi an rêl lo.

Khawharna hi zawng tu nu, tu pa tawngkam thiam mahin a daih lo, khua reiin a la hnem ang chu

Kêl chal tha leh tlangval hmêltha chu an phit dat dat ngai e

Mûal dungah thlâm sa rawh, sapuiin a bei ngai lo

Mi âwkhrâwl a hlawhtling rih thei, mahse a tlu phut thin

Liandovate unau pawhin mim fang khat an inphel zu nia.

Mitdelte'n rûl ke an hmu a, bengngawngte'n fang-hmîr haw haw an hria.

Mihring hian âr khawlai lêng tak ngial pawh kan tluk lo

Mut chhuakin lal pawh a zah lo

Mipa leh lawichal chu inrin ang theih a awm lo.

Mipa vânnei bui mei tawi

Naupang leh haite chu an piang leh zel ngai e.

Naupang hlim leh hmeithai awm khâwm chu a tâwpah an inti vui châwk thin.

Ninhleiin tawpêng a nei.

Piang sual leh hmelchhiat a siam theih lo va, nung-chang erawh chu a siam theih.

Sakei êk zûk leh vân êkkhum tum chu chawp-leh-chilhin a pawi.

Sakeiin sa âwk a lâk chuan chhuah loh tur.

Sakei huai thah pawhin a thlâktu a awm leh thîn.

Tu pa zu khâwn chang lo emaw dâwt a nih chu.

Thing phur khat leh pasal pakhat hmuh zawh loh thu va awm suh

Thiante mitmu kher tak ka nâp.

Thian tha chu ni lo la, thalfang châr.

Thenawmte do ai chuan khaw sarih do a thlanawm zawk

Unau thawnthu hriat tak ngial pawh a dang a lawm.

Vânduai chu dawhthlêngah pawh a tlâkhlum theih

Vawih loh puh tak ngial pawh 'a nà' an ti zu nia.

Vawkpui tak ngial pawhin a kuang a âwm thîn

Vântlâng kawng bula in sak chu themthiam an tam.

Zângkhua a la bungbu ngai e.

Zînga ruah sûr leh khuala mâkpa thin hnu leh a nei thin

Phingphihlîpin Vai lian an el a, arsi lâk an tum an ti.

Chhûra duh loh Nâan nei na'ng e.

I thu dâwnin vaibel dâwn pawh a chen lo.

Tlang in bum lo ve.

Zâwng mangchhia pawh kan tluk lo ve.

Zawngtahin ka naupuak ka thlah ngai lo, ka thlauh tawh erawh chu an thi châwk.

Zah fakah lu va chhum suh, bân va chhum suh : Thil tih sual sawi zahthlâk tak mi hnêna sawi tûr neihin thu thluai thlum nân leh zah thup nân "Hei, 'zahfakah lu va chum suh, bân va chhum suh' tiin zak chung chungin ka han sawi a ni" an ti thîn.

Dam lai roluah dawng awm ngai suh.

Tuisik leh tha chu a pût leh zêl ngai e.
Tlâwm mâkah Vânzema a thi.
Phêngphehlepa khua a tlai ta
Zâwngin mahni ngûmkhât hmu lovin a ṭhiante ngûmkhâk a hmu.

Bâkin phingphihlîp a rêp thei lo.

Entirna tura sawifiahna

Tuisik leh tha chu a pût leh zêl ngai e : Tui hi han thâl kang mah ila, rei lo têah zawi zawiin a lo pût leh zêl a, a lo tling khâwm leh thin angin tha pawh hi hahin han chau ṭhin mah sela, hah a lo dam a, chak thar leh zêl a ni ngai e, tihna a ni.

Tlâwm màkah Vànzêma thi : Vànzêma hi Mai lui li thûk tak maîah a lut a, a lo chhuah chuan, "E ? luh lehna chi a ni tawh lo ve; putar dêuh hian hnâng a lo hlai a, 'Lo kal tawh rêng rêng suh, hmûh thiang lo ka ni asin, ati a. ' ati a Mahsela athiante chuan an âwisak sak lo va, 'Hnângtawm tal chu han la chhuak ni la chuan a âwih thei tûr a, " an ti a. A ni chuan, 'Chutia dâwt sawia min ngaih dàwn, ' tiin tlâwmngaih chhuahin luh leh a tum a. 'Ka kawngah hian hruin min hling ula, ka tâl veleh min hnûk chhuak ang che u. " a ti a A han lût chu a sawi ang chuan a han tâl veleh an hnuk chhuak ta a. Mi rinhlelh a hlauh avânga a tlâwmngaihna chu Vánzêm chuan a thih phah ta a. "Tlâwm makah Vânzêma a thi, " an ti ta a ni.

Mipa vânnei bui mei tâwi : Mipa khawsak dân leh chêt dan hi chêt sual theih tak, hlauhawm taka chêt leh thiltih a tam ṭhin a. Ka vânneihna chu chekah chekah ka vârduai teuh teh asin. Ka vânneihna chu tlêm tê mai a ni tihna a ni.

BUNG 17

THIL TEHKHINNA LAM

A serh zînga a mei ang : Inthawinaa a sa serh an pêk hian a mei hî tel ngei tûra ngaih a ni a, thil tel ve zêl, bâng thei lo tehkhin nân an an hmang ţhîn

A leh a linga vut tui thlawr bêl : Chingal thlawr bûr aţangin chingal hi thlawr a ni ţhîn a, a lo far thla chu bê in a lo dawh a ni a. A thlawrna chu chingal thlawr bûr a ni a, a dawhna chu a leh a lingin vut tui thlawr bêl tih a ni. Thil tiha a âwm lo zâwk tak put zawk tlat thîn sawi nân an hmang thîn. A leh a ling a vût tui thlawr bêl tih angin a titu lo zawk tur hi a titu a ni ta zâwk

A vawtuin êk a cheh : Lalruanga'n putar pakat hî a chem phêkin a vaw hrep mai a, êkte a cheh phung mai a, a kalsan hnua putar puan a han insawi dàn chuan amah chuan Lalruanga chu vaw hrepa êk ch h phungin a in sawi theuh ve. Thiltih a letling zâwnga sawi tehkhin nân an hmang ţhin.

Ai mit thlawn ang : Thim tak, engmah hmuh theih loh khawpa thim tehkhin nân an hmang thin. "A thim zia mai chu, ai mit thlawn ang a ni," an ti thin

Aite fun sual ang : Aite fûn hi fun dul deuh hlek chuan a kotaungte hi an chêt neuh neuh va, chu chu tehkhinna a hmang n naupang awm hle hle thei lo va che chete hi "Aite fûn sual in ang a. an che sep sep mai" an ti thin

Ar hnu tam ngên ang : Hmân laiin ranhote hi hnute an neih dan tur an ruat laiin arpui hian hnute sâwm neih a ngen a. An han enin a awmna tûr hmunin a daih lo va, a ngên tam lutukna lamah neih lovah a tlâk ta a ni. Thil dîlu dil tam lutuka, hmuh loh fai vek hian "Ar hnu tam ngên ang a ni," an ti ţhîn.

Arpui mei ang : Arpui mei hî sei bîk awm lovin a inrual hmar thîn a, thil inrual leh inchen tlang tehkhin nân an hmang thîn Mihring nun dân, khawsak dan emaw, neih lam emaw sawi nan an hmang deuh ber thîn.

Arpuia lungchhia sanghara lung lâwm : A tuartu tâna pawi tak si, mi dang tâna lâwmawmna ni thei si ang sawi nân an hmang thin.

Arteii Nu thawnthu ang : Hei hi thil a nih zawh tawh thleng pawha pau la ukhauh rêng sawi nân an hmang thîn

Ar tît hmu ang : Arin tît a hmuh hian an tang ang hri hre a, an tîk dial dial thîn ; mi tang hri hre, phâwk hre te hi, "Ar tît hmu i ang a. i phawk ang hre a, " te an ti thin.

Ar mu thâm thelh ang : Mûin âr lak a tum a, a thâm thelh thuak tawh hi chuan an hlau va, an ţih tawh êm êm thîn a: thil engemaw lo tawh tawha, hlau leh ti taka awmte sawi nan an hmang thîn. Ar mu tham thelh ang mai ka ni tawh a, kan thaw dêp dêptawh a ni, ' te an ti thîn

A letlinga khai ang : A ngaihna hre lo

A mit nêna phûm ang : A hmuh renga phûm ang.

Awm lo zawn ang : Thil bo zawna hmûh tûr a van hle hian, "Awm lo zawnang a ni. " an ti thin

Bawngpui mei ang : Bawngpui hi a kil hian a mei hi a hnûhnaung ber zêl thîn a. Hnuhnung bera tang fo thînte hi, 'Bawngpui mei anga, hnuhnung reng mai. te an ti thîn

Bêi chhunga sa ang : Bêl chhûnga sa awm tawh hi chu ei tur ngeia ngaih saa ngaih a ni thîn a. Sa lam emaw, thil engemaw, thil man ngei tura ngaih sawi nan an hmang thin. "Kan sa hual tur chu a chhuahna tûr hmuna kan chin kîm thoih chuan tlanna tur dang a awm lo va, bei chhûnga sa ang a ni , an ti thin.

Bui lung tâwk ang : Bui kaw hreuh dân hi lau deuh tak a ni duh hle a, lung a va hreuh thlen chuan a kawi hlauh zêl a Thiltiha harsatna deuh a lo awm a, khawk hlauh zêl sâwi nân hman a ni thin "Bui lung tâwk ang mai ka ni, kan khâwk hlauh mai," te an ti thin.

Changêla sawi bel ang : Thil inrem lo leh inhmeh lo tak sawina a ni Sawi hi ban tak ni mahsela, changelah chuan a bei nghet thei lova, chu chu tehkhin nân an hmang thîn. 'Ka tihah mi han puh a, changêla sawi bel ang chauh a ni," te an ti thîn.

Chawngthu lung chawi ang : Mi vuak emaw, vawm emaw tum a, tin uaiha ti leh ta si lo sawi nân an hmang thîn. "Chawngthu lung chawi ang mai, a tin uaih a, a ti leh tak tak si lo," te an ti.

Chawnsêla van êk khum tum ang : Chawnsela hian vân êk khum a tum tak nain amah a in êk khum ang chauh a ni ta zâwk a. Han ngaih han ngaiha tih chi loh, mahni tâna pawi lek ni thin, sawi nân an hmang. "Chawnsela vân êk khum ang lek kan ni," te an ti thîn

Chhûn leh zân : Chhun leh zan hi inang lo tak a ni. Thil inang lo tak sawina a ni. "Hmana kan awm dan leh tûna kan khawsak dan chu chhûn leh zân ang a ni," te an ti thîn.

Chawke ni rui ang : Chawke hian a rui a, a mit hi a meng sen rêm a ni, an ti a. Mitmeng sen rim rêmte hi "Chawke ni rui ang mai," an ti thîn.

Chhangte fanghma vel ang : Chhangte ho hi fanghma an velte pawh hian an fîr avangin vel pan bîka sawi an ni thin a, thil ei tûr vêl dawn hian, "Chhangte fanghma velin pan takin ka han vel ang e," te an ti thin.

Chhakchhuak hmunphiah : Chhakchhuakho hi hmun an han phiahte hian tai êm êm lo, han hâwl vêl mai maia sawi a ni thîn "Chhakchhuak hmun phiahin ka han phiat ang e," te an ti thin

Choâk hnahthel rova tuam ang : Choâk hi hnahthel rova han tuam chuan a dum zual zûam a lang thîn. Mi hâng deuh puan vàr lema a inchei chuan, Choak hnahthel rova tuam ang mai." te an ti thîn.

Chhûra leh Nâa bahra su ang : Chhûra leh Nahaia bahra su hi Nâa chu a chhak zâwka awm a ni a A bahra chhia chhia tui a lenthlak tîr a, a ţha tha lum thla angin a sawi ţhîn a. Thutiha inbum sawi nân an hmang thîn.

Chhûra thawnthu sawi ang : Chhûra hi chanchin ngah tak a ni a, a chanchin pakhat ran sawi chuan a a dang sawi kai zêl a awl thîn Mi tu emaw chanchin sawia a dang sawi kai zêl tur awm hi,"Chhûra thawnthu sawi ang a ni," an ti thin

Chhûra ûmpui mu hriat : Hmân laim Run Lui kama Mizoho an awm laia Lengzawl khaw pakhata naupang pawnto tûr awm lo khawpui rumpui a lo la zê, hi a lo ni a tuman an hre lova, hmeichhia thu tingi chauhvin a lo hria a. Rà chu an tia tim a, hmeichhiai chu a sa thi pawh pe lovin, a lu an pe a. a chhûm hmin zo lova. midangin an ei vek tawh hnu pawhin, a hmina ngai hmuin lo tia tâ thîn a han nawlh dâwnin, "Ka mit reu reu hawlh ang che, ka hnâr reu reu hawlh ang che" a ti a Kawal tîn âr a lan khuang a, mikhual zawng zawng an chhuak ta vêk a, khuaa in zawng zawng chu a mim ta vêk a Fû'pui sa ei lo hmeichhia chu a n n l v. A in khangah ûm a tuh a, ran ham ţui mai a nei a. Zan khat P ang ui

nau awiin,"A khi umpui mu hi pakhat a ni e," a ti a. Chu chu a âwm berin a lo hre ru a, Chhûra chuan, "He Umpui mu hi pakhat zu nia maw le," a ti a Tuman an awi lova, an han phel a, a mu chu pakhat a lo ni reng mai a.

Chuama ring ang : Chuama hi thiltih ni khua a rinawm leh ti tur âwm taka awm a, tih lem tak mang lohva sawi mai chauh ching mi deuh a ni âwm e. Mi rin anga ti leh si lo te hi "Chuama rin ang a ni," an ti thîn

Chhimtîr âr chuk ang : Chhimtîr ârin a chuk hian a chîk chul thin a, chu chu tehkhinin mi chiau hlut chîngte hi "Chhimtîr âr chuk ang mai," an ti thin

Chukchu ben thelh ang Hlau in tak anga awm a, hlauhna tur thil a lo awm a, hlau del êng leh si sawina a ni.

Chunglêng leh hnuailêng indo laia biang ang Chunglêng leh hnuailêng indo laiin hnûailêngho an chan that laiin biang hian hian, "Kei chu sa ka ni alâwm." a ti a Chunglêngho chak zawk awma an han lan lehin, 'Kei chu chunglêng ka ni a lâwm,thla pawh ka neih hi." a ti leh a Hetiang thil tih tawn hmang hi, 'chunglêng lah hnuailêng indo laia biang ang" an ti thin

Deh loh sakei huai : Tih ngam loh emaw, rêl ngâm loh, khawih ngam lohte sawi nân an hmang thîn. Khaw khata mi tha deuhte hi,"Ani hi zawng deh loh sakei huai a ni," an thîn.

Duh loh rai ang : Hmeichhiate hi insûm zawh loh thilah an duh loh zâwng tak lakah an lo chêt sual a, an lo rai tâk mai si hian, an lunghnûrin an tau ba leh reng lawi si thin a, chu chu tehkhinna a hmangin mi lungawi lo zet hmêl pute sawi nân,"Duh loh rai ang mai," an ti thîn.

Dawih chawi ang : Nih tura rin aia zang duai

Fahrah puan hlai , Hmân lâi fehiahte chu an rethei zual bîk a, an puan han neih chhunte pawh hi tha mang lo, hiai sathâh mai hi a ni thîn. Thil tha mang lo, hlai leh zau sawi nân an hmang thin " Kan lo chu a fahrah puan hlai a, engmah a haw lo, " an ti thîn.

Fahrah leh vantlang an teng tlang A enkawltu tak tak ni lo leh a khun a khana hre lo mi vantlang te hian a enkawltute sawiselin fahrah an tan thin

Hlamzuih tah ang Hlamzuihe thite hi chu uihawm ve hle mah sela, han tah hum hum chu a ni ngai lo va. a hringtu tân chuan a nain nuttui tlakna zawih zawih chu a ni a. Meikhu zet hmunah thute hian. "F! hlamzuih tah chu nêp té a ni " an ti thin

Hlete kan ang Meihle hi tum chî zinga mi a ni a. Meihletê an ti bawk thin a hringtung atang leh meihle atang hian meiralh atâna meibu tûi an la tun, Meîhle atanga bu lak chu kan nin chawh sek sek a ngai a Chuvângin naupang ninhlêi awm hle hle thei lote hi "Hlete kan in ang a, " te an ti thin.

Hnahkhawrin mulek a hring ngin Hnahkhawr tui tui awmna bûah mulek a lo tui ve mai thin a, hre lovin hnahkhawrin a awp keu thin a, a lo len hnuin mulek a lo ni si a, a awp leutu chu a ei leh hlauh thin Mahni siamtu leh enkawltu tihchiat hmang sawi nan hmangin, 'Hnahkhawr mulek hring ang mai in a siamtu a ti chhia a nih hi, " an ti thin'

Hnung lama mit nei ang Mi fimkhur, thu hnu dawn thîam leh invêng thiam sawina a ni."A ni hi zawng hnung lama mit nei ang ani, fing tak a ni," te an ti thîn

Hnung lama sa barh ang : Rin loh leh beisei lova mahni chunga thil lo thleng. thil tha lam sawi nâna hman a ni

Hnapkhâwn pa chang hmu : Mi nui vûn vûnte awm dân sawina a ni. "Hnapkhâwn pachang hmu ang mai, i nui vûn vûa mai a, " te an ti thîn.

Hnâra hlît phawi ang : Hnâra hlit awm hi a hrehawmin a ngaimawhawm êm ên mai a, " an phit an phit a. thâwk pawh an thaw tha theî thin lo. A han chhuah mial hi chuan a thawven thlâk êm êm thin a Eng pikna tak a lo kian hian, ' Hnar hlit phawi ang huai a ni, " an ti thin

Hnâr hnuaiah phatna a bo lo : Thil tih dik loh te, thil tih fel loh te, sawi dik lohte pawh lo awm sela, chhuanlam siamaa phatna hi hnâr hnuaia ka hian sawi tûr a hre zêl thin.

Hnâra khawn ang ; Mihring pawh. ran pawh hnâra han inkhawn hi chu a na duh bîk a, ran pawh hnâra han khawn hi chuan a lêr hlauh thin Mite'n engemaw thilah dik lo takin min puh ang sela, thu dik tak sawiin ama dik lohna han sawi chuan ngawi hlauh ang sela, "Hnara khawn ang mai a ni, a ngawi hlauh va a kal vang vang mai, "te an ti ang

In pawi fak : Mihring hmai chhan taka infak hi chu an hreh deuh thin a. Pawiho nian an lo ching nge ni, hmai chhana infak hi, "In Pawi fak, " an ti thin a. Pawi lam sawi dan ve thung chuan, "Hmâr fak. " an ti ve thung áwm e

Hnuaipui hmang tur ang . hnuaipui hmanga inthawi tur hian thil chi hrang hrang mei, thing leh tui. bungbel ilo kengin an bawr tak thin Thil chi hrang keng kim teh lûk sawi nân an hmang thin.

Hnah tum thiam hrai ang : Hnah tum thiam tak mi pakhat a awm a, a tum thiamzia ngaihthlâk an chak avângin an han hrai puar tê tê a A han tum dâwn a, a ei puar êm avângin a lo tum tha thei ta awzâwng lova. Mi thil engemaw ti tûrna rawih dâwna rin anga lo titha leh thei si lote hi, "Hnah tum thiam hrai ang lek a ni," te an ti thin

Kawi kâwm thin ang : Thil ri rual thap thap emaw, lungrual emaw sawina a ni. Kawi kâwni chhâr hi han thlin chuan a ri rual thap thap a, "Anni hi kawi kâwm thin ang mai an ni," an ti thin.

Kêl khal hmaang tûr ang·Kêl inthawi tura kal tûrte hi tuiûm. bê . thingf kte nêi an hâ r lûk thîn a Mithil hrang hrang keng a, bâwr lûkte hi "Kêl khâl hmaug tûr ang mai an ni," an ti thin.

Kêlpui nau vei ang : Kêlpui no nei tûr hian nâ a ti v hle a, a awmna a insawn a insawn a a ke a pei a, a lê chûk chûk thin Mi na tuai vân ruaite hi ".Kêlpui nau vei ang mai a ni," an ti thîn.

Khuang lova chai ang : Tui' tih hnama kimlo sawi na a ni Chu chuan khuang chu thil pawimawh tak, tel ngei ngei tur a ni a Khuang a telloh chuan a ho vin chai pawh a chai that theih loh, "A ni ber a tel loh chuan, khuang lova chai ang mai kan ni," te an ti thin

Khuang ruang ang mai : Khuangruang hi fanghmir chi khat a ni a, Bu emaw, kua emaw pawh nei lova vak mai mai chi a ni. Chu chu teh khuanaa hmangin thatchhia, in leh lo pawh din thei peih lo sawi nan an hmang thin.

Kawmzawl tuikhur ang : Kawmzâwl tuikhur hi tam teh paruva a laug lo naia, chawi mar mur mahse, a

tlin ngai rengin a tling thin a, a kang ve ngai lo. Thil ngai reng danglam ngai lo tehkhin nân an hmang thîn.

Ka tum nge ruh, saruh tih angin : Mi'n thil engemaw tih tum a nei rân a, zuai leh mai mai tum hauh lova insawina a ni. Saruh hi han hmehin a ruh hle a, chu chu tehkhinin,"Ka tum nge ruh ang saruh ka ti mai a ni," te an ti thin,

Khawhring thawi ang Dam nghal thuai, chawp leh chilha dam

Laiking pawnpui tah tûr ang · Thil tih tum thulh thîn sawina a ni. Laikîng hian - thlasik lai hian vâwt a ti êm êm thin a "Naktuk chuan pawnpui ka tah tawh ngei ang" a ti thin a Mahsela khua a lo vâr a, nî a lo tlangsan chuan ni lumah a in phova, lum nuam a ti em em a, pawnpui tah chu ngai lovin a hic thin a, a thulh leh thin a, chutiang chuan a ti nitin zan tin thin a . Chu chu tehkhin nan an hmang a ni. "Ani in sa tur hi Laikîng pawnpui tah tur ang a ni," te anti ang

Lal a bovin hleimualrang a lal · Sa zingah sakei hi lal a ni a, sakei a awm loh chuan Hleimualrang hi sakei-û a ngaih a ni a a awhtu a ni thin Chutiangin lal emaw, hotu ber emaw an awm loh chuan ho khata upa berin ro an nei thin

Lianrûna pa la sen beh tûr ang . Lianrûna pa hian la sen beh a chak hle a, patling puan hian beh chu a zak deuh si a, a thiante hnênah, "Khua tih u, lasen hi beh mi luih tîr tum ula, duh awm lo takin ka tang ang a, min beh luihtir dawn nia," a ti a Mahniina duh reng si a, duh lo angin inthlan a, tih tum si leh chak si sawi nan an hmang thin

Liandova se chi tha ang . Liandovate unauvin sepui chhuah tur an man dâwnin mi pakhatin, "Se lianpui chu man lo ula, in se man tûr neitupa se chi tha ber chu kêlpui tiat lek emaw tih tûr a ni a, chu chu hling ang che u, " tiin a lo hrilh ru a, A hrilh angin sepui nalh pui pui hlîng lovin, sepui tê tak te an hlîng a A chi a lo tha kher tak tak a, sial an lo ngah pha ta a Mihring pawh, ran pawh, berh fîp fep, chi tha fê si sawi nan an hmang thîn "Hei tê, a têt lain a berh chhe nâ a, Liandova se chi tha ang mai a lo ni, a chi a lo that phian hi," te an ti thîn

Mahni malchunga sa chan ang Mahni malchunga sa kan chan chuan kan intibawlhhlawh lo thei !o va, Chu chu tehkhînin mahni hming chhiatna leh mawi lohna leh that lohna ngei tûr tih hi,"Mahni malchunga sa chan ang," an ti thîn

Mahni mawng hlîm Hei pawh hi mahni mawi lohna sawi emaw, tilang emaw tihna a ni. "Chutiang han sawi te chu mahni mawng hlîm a ni mai alâwm," te an ti ang

Mahni luchunga meiling chhêk khawm · Hei pawh hi mahni that lohna tur emaw, tuar ngei ngei tura mahni chunga thiltih sawina a ni

Mawng vawm ba ang Hmeichhe naupang irbah danah hian mawng vawm leh, mawng vawm ba a awm a, mawng vawm an han tih zawha an la thawh zel chuan an phur em em a, hmanhmawh zetin ralah an tlan a, an inlet a, an kun a, an vawm leh nghal chung thin a Thiltih tur tul neiha hmanhmawh zeta tichhên hi,"Mawng vawm ba ang mai," an ti thin.

Mit mîm lâk ang : Mitah hian thil dang chu tê tak tê pawh awm sela, a ngaimawhawm êm êm a, lâk chhuah loh chuan awm hleih theih pawh a nî thîn lo. Han lâk chhuah erawh chuan awm a nuam huai thîn. Chu chu tehkhinin thil hreawm tak, lunngaihthlak tak lo tawh a, vawi leh khata tengvatna a lo awm phut hian, "E! mit nîm lâk ang huai a ni â!" an ti thîn.

Mita lungte phûm ang : Ngaimawh riau, ngawî hle hle thei lo tehkhin nan hman a ni.

Manghehate chhûng ang : Manghehate chhûng hi mahni thu thua awm an ni âwm e. An feh pawhin ahnî duhduhnaah an bung theuh mai a, mahni duh hun hunah chaw an lâk a, mahni duh hun hunah an haw mai thîn a ni âwm e Chhûng khat si ah chuan an inunaurual lo a, an thiltih dân pawh a in ang lo nial nual a sawi a ni. Thil tih a in ang lo zet leh inlungrual lo zet sawi nâna an hman a ni "Manghehate chhûng ang mai kan ni a, mahni him lumin kan lum mai a ni," te an ti thîn

Mai par thlawn ang : Mai par te, mai hnûnte hi thil dang par leh hnûn thlawn la hian in zawm deuh diah diah anga inzawm ve a ni lova, mai par leh mai hnûn thlawn hi chu a thlawn fithla hlauh thin a ni. Hna atangin emaw, engemaw tel vena dang atangin emaw inhnemhnawihna awm thei ta vai lova bân fel hlauh emaw te sawina a ni "A hna atang chuan a mai pâr thlawn hlawl mai a lâwm," te an ti thîn.

Mi kut chunga sahrang han : Sa hi mahni tâna han lâk dawn mauh chuan mi ken lai emaw, mi ta zâwk emaw hi tha deuh zâwka hmuh a ni duh hle thîn. Chutiang sawi nân chuan hman a ni

Phûng zînga piring vawrh ang : Kawngkawrawi te. piring chi rêng reng te hi phûng chawa ngaih a ni a, an duh êm êm a ruat a ni Engpawh mi duhzâwng tak tak. awm rei hman lova an in chuh duak duak thil sawi nâna hman a ni.

Phûng velh ang : A tîr lia pung tawlh tawlh sawi nâna hman a ni. "Phûng velh ang mai a ni, an pung tawlh tawlh mai," an ti thîn

Phûng sa serh sem ang Phung sa serh sem hi phun deuh nuah nuah a rin a ni Hriat hleih theih lohva phun nuah nuah sawi nân hman a ni

Phâr vui hrai : Phâr hi an thihin vuitu an hmu zo mang thîn lova, tlawmngaih chhuah a vuitute chu an hrai nghek thîn. Chu chu tehkhinna anga hmangin mi tlem tê ina hmanghnâr taka ci tur an ei sawi nân hman a ni thîn

Phît tlawh : Hman lain khuaa sial a tam lai chaun tlaia anlo haw hi dai bul velah khua an luh hmain an han ding muangchâng thin a Sepa huai deuh emaw te chu an thiante talh rim emaw hrîain emaw a pa dang laka inhrosain, leiko te a ki a pirin, râwl chhuahin a tlân vêl chiam thin a chutiang chu phît tlawh an ti

Puallênga thlang tla ang Puallênga leh mi thenkhat ten thlang an tla a, Zawngtah khaw vêlah an zu awm a Midang chu ai lo chhuak chho leh nual a, Puallênga erawh chu a chinchin hriat rui lehna pawh awm tawh lovin a reh hle a ta vang vang mai a, Thil an chhia a tha hriat lehna pawh awm tawh mang lova pil hlen ta vang vang sawi nân an hmang thîn.

Paihte sakâp ang : Paihteho ram chhuak hian sa an va tawng fuh a, ai kâp a, hlim takin an ai a, a

lawm a Nuam an ti a, an zawngchhang a. an kahna ngaiah bawk khân sa kah tumin an kal nawn leh a, an ti a Thil uha hlaw'ithin a. zawngchhang a, a hma ang bawk tih leh thin sawi nâu hman a ni thîn

Râl a bo va, Sêlkipa a tlo : Hmân laiin ral an invên chhâwk thîn a, râl a zual lai hi chuan vên rei a har hle thîn âwm e Râl a hnaih loh lai hi chuan mi pakhat Sêlkipa an tih chuan to fual a peih ţhîn a. A ţûl zual loh lai leh a hlimhawm loh laia tlo phian ţhînte sawi nân hman a ni ţhîn.

Ralte vahai no la ang : Ralte ho hi mi bengchheng, chiau hlut mi ni deuhva sawi an ni a Sava zîngah vahai hi hram chiau hlut chi a lo ni bawk a. Raltehovin vahai no an han la chu, amah vahai a hram bawk a, a latute an chiau hlut bawk a, an bengchheng hle hi a ni awm e Chu chu tehkhinna hmangin, mi bengchheng chiau le lu sawi nan an hmang thîn

Rima loi va uibûk sa a tui Uibûk hi a hmêl a pawrin a ti chhêm chhûm a, ui pangngai angin an ît-awm lovin a ling a ni awm e Mansela an talh a, a sa an han ei chuan rin aiin a lo tui ve phian a Thil tui lova rin, lo tui ve phian si sawi nan an hmang ţhîn

Rih artui phur ang : Kal sawt hlei thei lo sawi nana hman a ni Rin dîlah chuan sava vâr, Rih-âr an tih chu a awm a A tui chu mi'n an lak chuan chu Rih Dîl huai chuan a phal loh avangin kalpui daih ang pawhin inhre mah sela, awmna ngaiah an awm reng ţhîn a ni Chu chu tehkhinin mi kal sawt hlei thei lote hian, "Rih artui phur ang mai kan ni, kan sâwt thei lo' te an ti ang

Kole kawla se pa tê ang : Ho hian a neih tum hrim hrim a, midang kawp duh lo.

Riakmaw va ang Hnawng hnang chanhai.

Ramzawn suk ang Ramzawn naa buh denna tûra suk suih hi chu uluk têm lova a hûmna laite pawh reh thlau satliah deuh mai mai a ni thîn a Kechâwn zâwm zuih zê zû te hi "I kechâwn chu ramzawn suk a va ang ve!" te an ti thin

Saseh kawr ang . Sain a i a sehin an kawr chu a ham thlêr emaw, a seh thlêr emawin a hmiar sung thîn a. Chu chu tehkhinin kawr tet tak mai tehi "Sa seh kawr ang mai." an ti thîn.

Sasehna hmuna hrui zawn ang Sakeiin mi a sehna hmun hi chu titawm êm êm thîn a Thil phurna tûr hrui han zawn dâwn pawh hian kal thin ngam a har avângin a bal mai ih hi chuan hrui hmuh mai tûr a vâng hle thin a Thil vâng tak zawn tumte hian Sa sehna hmana hrui zawn ang a ni maw ?" an ti thîn

Sahuai ni do ang . Thawnthuah chuan hmân lai Thlâniawk, a khuangchawiin sahuai hi a nuar a, ni a en duh lova, tun thleng pawhin a la en d h lo rêng rêng a ni, an ti Chu chu tehkhinin mi kinkı reng sawi nân hman a ni

Sebo hnua se kawng khai ang : A sawt tawh loh hnua thiltih sawina a ni Hmân lai chuan sial hi a hûangah an khung vek thin a Mahni sial khalh haw a, a huanga khung tha peih lo sial chu sate pawhin a seh duhin a bo duh bîk thin a Sial a bo hnuin a hmaa khâr tha pein lote pawhin an khâr tha leh hnuhnawh thin a A pawi tûr a pawi zo tawh a, a tlai zo tawh a, a tlai tawh tih tehkhin nân an hmang thîn.

Sial rângin sial rang a hring a, sakawlin sakawl a hring . Fate nian mahni hringtute chu an chhûn zel thîn tih sawina a ni

Sai huai a bak iûl ang . Chemtûtrâwta thawnthua

sai hnâra bâk a luh a, hmeithai te in a chîl chhiat thua an chhuahchhâlin an inpuh kual ta zel a. Mi thil-ti dik lo han chhuia an inpuh kual zêl hian, ' Sai hnâra bak lût ang a ni, " an ti thîn

Se hnuh ûngin vuak a tuar Sialte hi huanah emaw leipuiah emaw lovah emaw a luhin, an hnawhchhuaha a tlân hmasa ta mai ain a hnuhnûng lamin kutthlâk leh vuak an tuar thîn a Chutiangin mihring pawh thil ti-ho zingah a hnuhnungin hau an hlawh thîn.

Sakhuain ngêk a hlawh : Hnam tinin mahni sa'biak nân ran dang emaw, vawkpa sûtnghak emawte an talh thîn Sakhaw biak nâna tih a ni a, sate chu a engamah tak tak chu pêk leh lak tak tak a awm lova An chham laia an tihhlum dâwn a gnêk chaun chu a hlawh a ni

Savawm zu rui ang Savawm hi sa â riai ruai ni sa a ngaih a ni a a Zu han rui phei chu ni leh khua hre lo zual a ngaih a ni Mi haih lo, mû leh mal pawh nei lo hi "Savawm zu rui ang mai, " an ti thîn.

Sailo ni chuang kal ang: Hmân lai Sailo lalte chu an inti lal bawk a, an zin kal pawh hmanhmawh lovin an kal a. Ni leh thla kara lêng an inti a, zîng taka kal lovin, zawi muang nghalin an kal chhuak thin. Zin muangchânga kal hi "Sailo ni chuang kal " an ti thin.

Satel mau la ang : Satel mau la tûr hi khuarah a tla hlauh va, chhuâk hei thei lovin a rîkna ngaiah a ri a ri ta mai a. Thiltih tûr ti lawk thei lova rîkna ngaia ri reng hi "Satel mau la ang mai" an ti thin.

Saum dil din : Thenawm khawvângte chu saum neih loh chuan indîl mai dân a ni ve a. Sawh hawl lawk dâwnte hian lêa ṭhut ngheh tum lêm lovin, ding

nghet lova va dın emaw sawi nân an hmang ṭhîn. "I va hmanhmawh âwm ve, saum dîl dın ang reng a, "an tı thîn.

Tang ang maı A tak hmuh tur awm sı lova a thâwm chauh hrıa tıh sawı nàna hman a nı. Vawı leh khata khua a lo vawh thut te hıan, "Tang a thawm a nı, " an tı thin a Nımahsela a tanga chu tuma'n an hmu ngaı sı lo. Chu chu tehkhın nân hman a nı

Tho thıl ang Tho hı a ın ang deuh vekın a lang a, thıl khàwmın a eng ber nge tıh hrıat theıh chuan a nı lo. Chuvangın thıl ın ang tlang sawı nân an hmang ṭhîn.

Tuaka no ral lam ang Tuaka no' an tıh hı Saıla thlah khat, Tuaka thlahte an nı a. An lal tlawm dawn-a an mangang chu an ın rawn khawmın ro an rêl zıng hle a nı âwm e. Mahsela engmah a sâwt hleı theı ta chuang sı lo va. Chu chu tehkhının ınrawn leh a rel chauh zıngah eng mah sawı chhuah theıh awm sılo sawı nân an hmang thîn.

Tumbu âr ang Tumbu daıdîp zu hı tumbu âr an tih te, kırıuh an tıh te hıan a dawt thîn a Tumbuar chu sava lıan vak lo, hmuı zum oîn dên, harh hrak a nı. Chuvangın mı harh vang tak te hı "Tumbu âr ang hrak a nı, " an tı thın. Mıhenkhat chuan phêngphehlep tê tak tê khawnvâr êng bâwm thıntu harh tak hı a nı an tı bawk

Thlawh loh ba puı ang Lu khuıh hleıh loh. hram bê bû enkawl lohte hı, "I lu thlawh loh bapuı ang rengın, " an tı thın.

Themtleng tê zawk ang Puantah an thlannaah hıan hmanraw dang leh themtleng tê chu an che zıng hle a. Chumı zîngah chuan themtleng tê zawk pawh hı phawıa

rawlh zut a ngai ve reng a. Chutiangin thil engemaw tihnaah nêp deuh zâwka ngaih, mahse tel ve lo tuei lo va ngaih sawi nan an hmang thîn.

Taitesena vawkte zawrh ang . Taitesena hian vawktê zîng khaw vawt zetah a zuar hi a ni âwm a. Vawktê chuan vâwt a ti a, a tawm ping tê hle mai a', "I vawkte zawrh chu a va tê âwm ve?" an ti a. A han fak mawina vak hre lo chuan, "A ! a tê naa a upa zet a nia," a ti ta mai a. Thil han sawi mawi deuh tumna lama a mawi loh theihna lo ni thei bawk si sawi naah hian an hmang ṭhîn.

Tahngai lungpui sa vuan ang : Tahngai hian lungpui sa a vuan palh a. A sa ti lutuk chu a thlah leh hlei thei tawh si lova, then reng chungin a vuan lui reng ni âwm hi a ni Thiltih engemaw duh lo chung pawha sût hlei thei tawh lo va, hreawm ti chung chunga ti zêl sawi nân an hmang thîn.

Thu sawi chhâwna leh ar pân chuk a nâ . Pan hi akhir ârin a han chuk khawh hlauh hi chuan a dam dâwn tawh pawh hi a na duhin a pûn leh ṭhin a, Chu tiangin thu engemaw, pawitling lo pawh hi an sawi chhâwna an belh hret zel hi in a tawpah a lo dawngtu tân chuan huatthlala tak a lo tling thei thin a ni

Thingṭang lem tum ang : Thil ei dawna ei hleih theih loh va, lem hleih theih loh hian, "Thingṭang lem tum ang a ni, " an ti ṭhin

Thingzîk bûla zâwng dan ang : Dang chêp, dang tawngkhawng.

Thlasik mumang ang : Thil chiang lo; buai nuai.

Thlasik anga khêl lo : Lo thleng ngei ngeithin, lo la ni ngei ngei tûr.

To ta lutuka kâwldai buka riak : Ngaisângtu leh

tu tam luattuk avânga riahna tûr bîk hre lo va, laka riak ta mai sawina a ni.

Tualvungi ko thiam hrai ang : Hmân laiin Tualvungi ko thiam an zawng a Chhikhu te, Tlaiberh te, hoâk te hian, "Ka ko thiam," an ti a. Nimahsela an thiam si lo va. Vahui hian a han ko ve a, thiam an êm êm mai a, buh leh sain puar takin an hrai ta a an ti. Tlai leh puar taka thil ei hian,"Tualvungi ko thiam hrai ang mai kan ni ta alâwm," an ti thin.

Tlawng vuaka Mat dap ang , Tlawng leh Mat hi inkhan lo tak a ni a. Tlawng Lui chu hmâr luang ni a, Mat Lui chu chhim luang a ni a. Thu sawiin aw thu zawhin emaw, inla lo tak leh inpersan taka wi emaw. chhân emawte hi "Tlawng vuaka Mat dap ang a ni." te an ti thîn.

Thlohpui thing tu ang : Thlohpui hian thing kawng tuk pawh tumin lu leh hmui na urhin chhûnah tuk thin a Zânah chuan chau hlê tûra rin a ni a. iltih hahthlàk tak neih a, chau leh hah sawina a ni.

Ui leh kêl thlun pawlh ang Ui leh kêl hi ran ingeih lo tak an ni a, thlun pawlha awm dûn hle hle ei an ni lo. Mi inngeihlo tak, awm dun tha thei lo hkhin nân an hmang thîn.

Uipui leh Vawkpui in lâwm ang Thawnthuah chuan pui leh vawkpui hi an in lawm a. Uipui chu bung peih lovin thlâmah a bawk der a, vawkpui chu nilêng hah takin a bung a. Tlai ni nemah haw dawn aiah uipui chu lo mawng lamah a zu kal a, a lo mah chuan a tlân ta chiam a. A tunge taima wk tia an hian en vêlin uipui hniak chu a lo tam ta wk mah a A thawk tha lo zâwk thawk tha anga ng hi "uipui leh vawkpui inlâwm ang." an ti thîn,

Uipui tui lian thlir ang : Tui lian nu phût uin a han hmuh hian a pawng thlir satliah mai mai a, han tih ngaihna dang a hre lova Thil a tih ngaihna hre lova pâwng thlir mai mai sawi nân an hmang thîn.

Ui puar koh ang : Hmân lai Mizo ui vulh hun chaw tlai taka pêk a awm mang lova. 'Chiu hiah' tia an han koh hian ui riltâm chu an lo tlan sup sup ṭhîn a Ui tlai puar han koh erawh chu an hla tawlh tawlh ṭhîn a, an kal dain zawk thin a. Mi han kohva sawm chhuah zawh lohte hi. 'Ui puar ķoh ang mai a ni' an ti thin.

Van laia tla ang : Mi mal, u leh nau, laina neilo teh, khinna a ni. 'Van laia tla ang mai ka ni' te an ti thin.

Vahluk thil sem ang : Vahluk hian sa tinrêng tan a nu nihna a sem a. A sem a sem a, a sem zova. a tawpah chuan ama neih tûr pawh awm lovin a sem zo vek an tia lawm! Thil sema mahni chan tûr pawh awm lova sem zawh dêr hi "Hluki thil sem ang" an ti thin.

Vawkpui inbual ang : Vawkpui inbual hi a inbual hma ai mahin a bawlhlawh zawk thin a Thiltiha ahma ai maha tha lo zawk leh tel lo zawk sawi nan hman a ni.

Vut laka vawih ang Vut hi mim vawihkhum mahsela, vutin engahmah a ngai lova Mi hnêna thusawi, a lo dawngtuin engahmah a ngaih loh chuan, "Kan thusawi chu vut laka vawih ang a ni" an ti thin.

Vana rah ang : Thil vâng tak, thil hmuh harsa.

Vul tui chuh : Vau vul lai hi tui kang lai a ni thin a; hetih hun lai hi chuan nuho hian tui chan loh hlauvin hmanhmawh ê.n êmin tui an chuh thîn a Vau vul laia tui chuh ti kher lovin, "Vul tui chuh," an ti ta mai a ni an ti.

Thenkhat chuan, "Vul tui" chu a awm ve rêng a, nglai pawha phûl a ni lova, phûl châng a nei a, a phûl lai hmuh chu vannei hmuh nia a ni a, vul tui phûl hmuha vawithum an kuta an hâwp hman chuan, ham-ṭhatna nin an sawi thin An phi chung thin a, chuh-helh tak leh hmanhmawh taka thil chuh sawina a ni.

Zâwngfian phel ang · Thil rah pakhat,, "Zawngfian" an tih hi a awm a, chu chu a laia han phel hian a leh-lam lehlam chu fian angin a kum phêt a, in ang rengin a awm a Chu chu thil pahnih inang tak tehkhinin nân an hmang thín.

Zâwng pân nei ang : Zâwng hi awm melh melh thei lo, kut hlei tak a ni · khem hlek emaw, pân emaw a a neih chuan a khawih a khawih a, khir awm hlek chu a khawk zel thin. Chu chu tehkhinaa hmangin, khawih tûl lo emaw. na hlek emaw, khawih khawih te hi "Zawng pân nei ang mai,' an ti thîn.

Zàwnga tuar ai ngaiuvin a tuar : Zawng hi fing ang reng tak, nghal vet, ei ruk le pawikhawih chîng a ni Ngau erawh hi chu zawng ang a ni ve lo Hman lai upa te phei chuan an tihlum duh ng i lova. a changin tihpalh thilah falah emaw, kawng dangin emaw tih th h palh a ni ve thîn a A tuar lo tûr zawhna tuar hi, "Zawnga tuar ai ngauvin a tuar," an ti thîn

Zawh dura suk tin ang . Hei hi thil inphû lo lutuk tak sawi nâni hman a ni Zawhte mawngah hian suk thawn tum ila, leng rual a ni lova, a teuh lo lutuk a, chutianga thil intlai lo lutuk sawi nana hman a ni

Zuhrei haw lam ang . Zuhrei hian kaw bir zet, hrulh-tun a nei a Chutianga kaw bir a neihna chhan chu. chhimbuk ahlauh avânga a siam thin a ni an ti a. A kaw pawn lama ava tia chhuak a lo haw a, a hrulh-

tuna a lût hi chu a bir thla ngat ngat thîn a Kawng chhuk tak emaw, bir tak emaw a kal chhuk hi, "Zuhrei haw lam ang mai kan ni alâwm, " an ti thîn.

Zadêng tlâwm tûr ang : (Tuaka no ral lam ang en rawh)

Zêldin thu bâwl : Zêldinna hi Paihte a ni a Savawm a kâp hliam a, a thenawmte ûm pui atân a sâwm a. An va chhui chuan a kahna lai râm hlohvin an va hloh ta a "Saw lai saw em ni?" an tihin, 'A ni ang, " a ti zêl a. Mi daw thei deuh a lo ni thîn âwm a Zêldina te thu han sawi ve tak hi chu an ti thin a. Thil rin sawi mai mai sawina a ni.

Zâwng chhîp deh ang : Zawng hian a chhip han deh hi a ngaithei lo viau va, a lu ni a lei vat zêl a, khawihsak theih a ni lo Mi thusawi thin khei tak a lo awm a. an thin a khei hle a. an phêt vat hian "Zawng chhîp deh ang a ni, " an ti thîn.

Zâwng mang chhîa ang : Buai nuai, buai chûk chûk

Zawhte no nei ang : Insuan insuan.

Zûnhrei nu siam ang : Tihthat tiam si a, titha leh si lova. a ngai anga awm leh si.

THU CHI HRANG HRANG

BUNG 18

A chhân a lâk thiam : A tih an thiam, a awmze hre thiam.

A bilha tho lo : A bul atanga chiang lo tihna a ni. Mi tling lo leh awm dân fel lote chungchâng sawinaa hman a ni.

Arpui mitmen : Thil hmu reng si, hmu lo anga awm der sawi nân hman a ni. Meng pawp meuh lova meng diar diar hi a ni.

A hauhûk kaiah : A bul atanga inlalâwn dawt zêlin tihna a ni.

A rana rana lo : A hlawhtling emaw, hlawhtling lo emaw, a puitling emaw, puitling lo emaw hriat hmaa sawi mai hi a ni.

A lungthu kimin : Lungthu hi pathum a ni a, Mizo thilchhiar bikim sawina pakhat a ni Thil tiha vawi hnih emaw han tihin, lungthu zât tahin, lungthu chu kim hrâm ni sela, tihna a ni.

A sa kalin : Hmân lai hian khaw pakhatah sa a tla a. Pa pahnih inkâwmngeih tak hian an ûm dûn ta a, a tâwpah vawkpa chu a lo lu'n reng mai a, an zâwn ta a. Thian pakhat chuan a lo hlau hle mai hi a lo ni a, hlau anga awm chu a duh si lova, a hlau zâwka chu a hnuhnûng ta si a, a hnuhnûa rei dawn êm avângin a ţhianpa hnênah,"Hawhteh, a sa kalin i kal teh ang, a rem lo êm mai," a ti a A thian chuan "Mihringte engtinnge sa kalin kan kal theih ang" a ti a. "E! sa chu a lu lam a hm sa a, a mei lam a hnuhnûng thîn ngai a nih hi," a ti a. "Ni tak emawle,'" a ti a. Chu a tang chuan ,'A sa kalin" tih chu hman hlen a lo ni ta ani

A hrang a hrai : Mun thil engemaw an tih laia an tih ang lam chi lo tih sawina a ni. A hrang a hraia lo tih a ngai lo an ti thîn.

A siruk lain : To thli a tleh thîn a, thlipui tleh thîn a lo reh dâwn lamah hian a na tâwp ang deuhvin a tleh a, chumi hnuah chuan siruk khi a lo lang lo tawh thîn a. Chutiang thlipui na ber chu "A siruk la thli' an ti a. Thu tihnaa a tâwpkhâwk sawi nân hman a ni thîn.

A che lamin : Pa pakhat leh naupang hian thang an kam dûn a Vahrit pachal leh chêpa hi a lo âwk a Chupa chuan naupang chu a duh zâwk han thlantîr pah chung si hian a kut lehlam lehlamah a khai tawn a, "A chêpa lam hi a khîn zaw nel nel lo maw aw," a ti ţhin a Naupang chuan a thlan duh nân a ti a ni.

A bawp lawk : Mi thusawi, in[a] tak taka chhân a, a ni lo zîwnga lâk lek san hi, "A bawp lawka la." an ti thîn

Awmlai : Mi natna leh damlohna avângin lo thi ta sela, "Awmlaiin a thi" an ti ţhîn.

A tûr a hrâng : Theihpatâwpa ti emaw. bei emaw tihna a ni

A ka pawh zen ila min seh lovang : Lâwm khawp leh hlim khawp sawina a ni

A thim a vâr thlu lo : Engmah dâwn lova chhûn leh zân a thawk tihna a ni

Ar kho khuh ang mai : Chechâng thei lova awm tih na a ni.

Ar bo hai (zawng) : Hei hi chanhai leh hrilhhai taka awm tihna a ni

Ar mit rawh : Hlauhawm emaw, thlabârna leh thlaphânna miin an lo tawhin an pute'n âr emaw pein, an chaw ei tuina tûrin an tihsak ţhin a. Chutiang chu "Ar mit rawh," an ti a ni.

Ar thla hual : Tu leh fate thiha an chaw ei theihna tûra chawhmeh atâna âr an pêk hi "Ar thla hual," an ti a ni.

Ar ţial fin : Ar ţial hi âr dang aia fing deuhvah ngaih a ni. Mi narân aia fin dân dang dêuh hi, "Ar ţial fin," an ti ţhîn.

Ar khaw thım daı · Hmu cnıang theı lova rın kal thawıh thawıh hı "Ar khaw thım daı, " an tı thın.

Ar kawh chhuah Engmah chınchàng hre lova chhuah

Arte tuh , Tûma ngaıhsak loh leh hrıat lova thî.

Arte lûkâwn Chân zo vek, engmah neı lo

Awng neıh tak a nâp . Thıl engemaw tıha tupa taka ṭanga lo che vêl peıh hle te hı, "A ! kha, a phûr hle a, a âwng neıh tak a nap a nıa," an tı thîn.

A u Aıkhıanı a chhûn . Thıl engemaw tıha sawı êl-na deuh tûr a lo awm pawhın, A u Aıkhıangı a chhûn a nı, a uı a u Aıkkhıangı'n a zır tawh a, " an tı thın

A sa seh thıl engemaw tıhnaa a tıh tûr taka hî 'a sa seh ' an tı thîn 'A nı hı chu thıl hı a han sawı ve tak thın a, a sa seh takah hı zawng a pha leh maı thîn

A sehsâm : A tantırh, a bul ıntan laı, tıhna a nı. Nau hrın hı a sêhsam ngawt pawh a reı thın

Aı lawı · Mual dung tê tak tê. a lehlam lehlam ma pang pêr tha neı tham lo, a mual dung lu lam neı lova ınthlung ral maı thîn ang chı hı "Lo aı lawı" an tı ṭhın. Lo chhıa. mual pangpêr dık tha neı lo hı a nı

Aıte chhın . Tıchhın, tıhfıam, tı tak tak rıh lo.

A khau kâpın A puı a nawıın

A pa chhuak : Mıpa puıtlıng awm zawng zawng

A bu delh · A dang aıa chhe deuk zâwk leh chau deuh zâwk

Ang chhûng : Enkawlna, thuneıhna.

A phaw vuak : A tak tak thlen hma

A ruh langın Chıang râwtın, zep neı lovın.

A sâr hu laı A tır tê, a hlımchawn.

A sa lak . A laı laklawh

A chin chhuak têin : A kal dân leh a nih dân ang takin.

A hnâr kai tu : A kûlpui, a puipa, hruaitu.

Buichhia laih lova inpuang : Bui hi chu laih ngai mang lovin a vak chhuak a, an man mêk thîn Laih ngai lovin a in tilang thin tihna a ni Mi an nihna emaw, an thiltih fiah ngai lova inpuang leh insawite sâwi nân hman a ni

Bang hlang : La sên tê tak tê

Beng sik meuhva ngaihtuah · Thu emaw, engemaw nguntbluka ngaihtuah sawi nân hman a ni

Ba sa ngam : Thil sawi emaw, tih emaw kawnga timna nei lo lêka ngam sawi nân an hmang.

Bâwm ak thu : Dân narânin bâwmrâng ak ṭhinte hi chu mi nàran, mi chhia nih a ni ber thin a; an thu hriatte pawh a pâwnlangin a dik kim duh lo deuh thîn a. Chuvângin chutiang khawlai thu deuhte chu "Bawm ak thu a nih chu, " an ti ṭhin.

Beu vawn Nghet.

Beî tham : Thil tê tham, tham lam, duh aia tlêm lam sawina a ni.

Bumro : Thil engemaw tih dàwn a. kan tih tûr min tihbahlahin emaw, min thulhtîr theia ruah emaw a a lo surte hian 'Ka ti tha hman ta lo, ruahin min bumrova, " an ti thîn.

Buh lu chuh lai : Buh seng lai, buh buh seng tul lai.

Ban thal nâwt : Sa kah tûr ngei chi hi chuan rawn pan ang hrim hian a kâptu hian a hmu remchàng thîn. "Rawn pan " tihna a ni.

Baiah mah : Engtikan mah, eng hunih mah, tihna a ni.

Bengkhawn (beng dawh) . Ngaihsak, ngaithla emaw, thu ngai nguntihna a ni

Bêl rawh mual : Hmân lain, lalin an mi duhsakzâwng emaw, an lainate emaw, tlâng hranga laltirna tak tak tûr an neih loh pawhin, vêng hrangah in engemaw zât lai awpin an awmtîr a. chutiangâ awm chu "Bêl rawh mual hrang nei. " an ti thîn

Beng thlep : Beidawng, lunghnûr tihna a ni.

Beng thira ngai . Thu emaw, thil emaw ngaihtuah leh tih tûr lo awm ang sela. remtih leh tih loh innngaihchân nân, "Kan thu kha chu bengthara ngaihah kan ti ang chu, " an ti thîn

Beng chu nghawng Ngaihsak lo, hre tha duh lo tih na a ni "A beng a chhu ngawng a, a pawisa lo, " te an ti thîn

Beng ngawng nuih · Thil a nih dân te, a awmziate leh a chin pawh hre lêm lova lo nuih ve hi, "A bengngawng nuih, " an ti thîn.

Beng chhi . Ngaihven ngaihsak

Bengtla lo . Mi hman tlâk loh, misual

Bawrhbâng : Tenawm, tihmiinghliau

Bira khawn lo : Ngaihsak lo, ûksak lo.

Baêk ngo : Ngo hleng hlung

Bai dai baw harh A pawi khawih zâwnga harh

Châkkhai . Mamawh, duhzâwng,

Chhimbu dawi : Mi laka thil hriat duh kan neiha, pâwng zawh ngawta sawi duha kan rîn si loh, an sawi duh nân hre tawh sa ang taka awm a, hre sa zawha zawh hi a ni.

Chemkalna zâwng (chem kalna lam) : Thil tih thiam zâwng tihna a ni.

Chem lova lu la . Mî eizawnna leh nunna ber tih chhiat sak emaw, tihpin sak emaw hi a ni. "Chem lo vin ka lu a la a ni alâwm, " an ti thîn. Nasa deuhva inbumna thilah pawh an hmang ve thîn

Chekah chekah : Tlêm tê maiah, sawi tham lohvah, "Chekah chekah, a tla hlum theih a ni.

Chhim thal bekang puah : Leilung rêng rêng hi chhîm thal chu a kang bîk a. Chutiang bawkin bekang pawh chhhîmthal leia chîn chû a char hnuah chuan a puak keh duh bîk a. Chu chu tehkhinin mi thusawi hnua âwm leh âwm lo pawh thlu lêm lova thil engpawh rawn sawi chhuak phawng phawng mai thîn hi sawi nan an hmang ṭhîn.

Chhingmit hai ang tar thei lo : Taksa lo upain, lute tuakin, thate lo thumin lo chak lo mah sela, mit hi chu a hmei a pain a tar thei lo tih sawina a ni Hla thuah an hmang thîn

Chal rem : Mi thubuai neia inkhing, tu mah mah thîam loh chantîr lova an thu rem sak hi "Chal rem" an ti thin

Chhuh fa kai Mi pakhat khaw danga miin a lei a bat sak a A lei batu awmna khuaa midangin thil zuarin emaw, engemaw tiin lo kal sela, a batua ni lo mahṣela, tih thêh leh thu neih vângin hil engemaw chu mîdang leibat aiah lo chhuh sela, chutiang chu "Chhuh-fa kai, " an ti ṭhin.

Chhawihfa : Mi damlova rei fê na tawh in atangte emawin zânah mcialh anga eng zuai, lu ni âwma dum deuhva thlawk chhuak zuai zuai thînte hmuin an insawi a Chutiang chu 'Chhawihfa thlawk, " an ti thin

Chhûra buh en . Buh hi a thawi zâwng leh a mual

ungzui zâwng emaw, cham po zâwnga han en hi, Chhûra buh en," an ti thîn

Chemhrah lal : Mahni theihna leh tumna intinuam hawpte hi an ni. Tawiawi țaka lal

Chhechhâwnga'n Chhechhâwnga a thleng . Mi engnah ni chuang lo, mi in ang, sa in ang thil intihnak tûra ruai·emaw inthleng emaw an awmin, "Chhechhâwnga'n Chhechhâwnga a thleng tih ang a ni." an ti thîn

Chawngthu êk sen . Hnam tin hî mahnî chuan bul țerah an insawi theuhva, an îndem chhâwng hlawm țheuh bawk thin Chawngthu ho pawh hi țiamthu naah Chawngthu êk sen," an ti thin

Chhang kham : Ngei, chàk tawh lo

Chîm lîm Chêk ngel, kheubeu, țimkhur "A ni hi ni chîm lîm" a ni

Chal tawh . Hriat lâwkna awm lova tawh phut tihna a ni

Chhîp chhuak Lu thleng, pumin, ke lêr atanga lu hleng tihna a ni

Chhum lo chat lo Chawlh awm lova indawt ziah.

Chhia tha Rual ban lo, chak lo

Chhuan mang rorel A tlaran zâwnga rorel.

Chhûngpui fa Nupui tak nên ngeia fa, tâwka Pathian ruat.

Changêl hriat Hre bel leh hrechiang.

Chhuan chham : Ei tur nei lo.

Dawng sawng Lo chhâng, lo ngaihven.lo chiâng.

Duap kai Zawldawh, a nêm zâwka tang.

Dawvan kai Ngaîhdam dil thupha chawi.

Dam rei nghah thil Nikl aw reia lo la nî tûr.

Ei ngai loh ran taka rah : Rah nasa lutuk

Eina hapui chauh nei : Engmah neih nei lo leh pachhia hna pawh thawk thei lo sawina a ni "Engmah kan nei lo, eina hapui chauh kan nei," an a thîn.

Ei bo 'bar : Ei ral mai

Ekna ngaia e : Awmna leh chenna ngaia chêng emaw nihna pangngai ni reng emaw sawi nân an hmang "Dan insawn dâwn emaw kan ti a, êkna ngaiah kan e leh dâwn a nih hi," an ti thin

Fanau maltluan chawi : Nuin fate a lo neih thliah thliah chuan, fate hian pa aiin nu hi an bâwr ... chunga lo thu tâwk an awm, pawm tâwk an awm, ke chunga thu tâwk an awm. Chutianga min fa an lo nêih chuan,"Fanau maltluan chawi,' an ti thîn.

Falak · Hmeichhiain fa pa ... a fa pai pa bîk puh tûr hre lo sela, pa puh tûr mumal nei lovin a awm anga Chutiang chu "Falak ' an ti

Fa lu hloh : Nupui emaw, pasal emaw neih har vâng a fa neih ve hnu daih tawha nei lova la awmte hi,"Fa lu hlohvin a awm," an ti ṭhîn.

Fa ṭulpui : Hmeichhia, pasal neia fa an neih hnuin a pasalin a thihsan emaw, a ṭhen emaw hnua pasal dang nei tawh lova fate tar thlenga châwm hian.

Fano dawi : Bubbâl ngah theihna tûra inthawina

Fanghma no ei : A tnlawna tulh leh tawh loh tûra ei

Fûr khaw thian : Fûr lai hian khua a hau tlat ni vêk hi chuan borukkte a thiangin, khawtlâng a veng vuk thîn Ming ·, fai angreng fa e hi,"A! a fur khaw thian a. ' te an ti ṭhin

Fai hawt ring : Buhfai sa ring

Ngal Vapual nupa ang : Ngalvapual nupa hi inchu hlawk hlawk taina sawi a ni. Nupa inngeih lo tak sawi nân an hmang thin.

Nghar mut : Sanghar te, zawhtê te hi an muhil naw ti ila, an harh thuai mai thîn a. Thinthi thapa lu lova, muhîl anga awm sawi nâna hman a ni.

Ngaih hnap (Ngaih hrui) Hman laiin thian ṭha leh kawmngeihte an inthen dawnin in hriatreng nân inngaihtuihna hrui an inbuatsir a, hnapte pawh an inbel thin

Ngeng chhun : Rilru emaw, thinlung emaw, ngaihlân lo zâwnga khawih sawina a ni. "I thusawi chuan a ngêng a chhun zak ni ai"

Ngawi nga hem ... ngawi an dawhte hian ... tin ... hnenah ... takah an dawh duh hle ... Chu ... ing tal taka inbiak dawt dawt a ngai thin Tawng ring dawt dawt tihna a ni

Hnampui thu leh thliah · Hei hi chhimbudawi nên a inpâwl khat deuh Mi rilru leh ngaihdan emaw hriat chhuah ... mahni duhzâwng leh tihzâwng pawh ni chuang lêm hauh lo, an rilru duhzawng ni âwma rin tha duhzawng tak ni ve âwma sawipui hi a ni

Hawi Lem hîp.

Hmaithi ghâwn : Zah dâwn lovin tihna a ni. Hmaithi thing hâwng ang mia chanin, zah nachâng hre lo ang maia thil tih hi a ni

Hnachang thil : Thinura inchhruh tihna mai a ni

Ha ... Rem...hzâwng lâwmzâwng, ngaihven zawng emaw, ... tihna a ni

Hnâng vâra ... Mi ang mang lo deuh tihna.

Hrêipui khuai tu thei Hmân laiin Chhûra pîpuah Phûngpuiin uai a dîl ve a, a uai tir a, a uai laiia Chhûra'n a hnuan beh tâk mai mai a Phûngpuî chuan intlan nan chempui ... len hreipui khuai tu thei, tha emawa chu tel ngainu a dîl a. Chhura'n a duh lova, seki-buh-chhuakin a inlan ta a ni.

Hnar hmu . Mi a sualna emaw a diklohna emaw an sawichhuaha, a lo zah hle a, khawdang a hawi ngam ţhîn lova, "A diklohna han sawî meuh chuan a hnâr a hmu," an ti.

Hnam lak tla : Hnam khat chi tlem zînga hnam hrang awm hi hnam lak tla an ti thîn.

Hauhûk lei kal : Hauhûk hi thing lêra chêng mi a ni a, a châng chângîn leîah thiam lo takin a kal ve lâwk lâwk thîn a, mi kal tha thei lọ kalte hi, "Hauhûk leî kal ang mai a ni" an ti thin

Hmul phurh chhia Mi hmel bum deuh, hmul ngah mite hi an ni.

Hnu rûl chuk : Kal ki kawi kal kikiau

Hlawhlâm ; Hnathawh bîk kawng khat nei hlei thei lova thil thar thlai ilo zuara awm tihna a ni 'Hlawhhlâmin engemawti-ti chuan a khawsa ve a

Hnu khawi : Hnu dâl, hnuhnung, hnukhâr

Hum sual dai : Mi pawi khawin paih, tisual palh

Hnunga kâwl êk thai Hnuhnûng ber

Huaî kawm bâwl : Mi duh ang duh puî lo, nuar kawi.

Hringhrân Mihring taksa ngei

Hmui themthiam : Tawngkam thiam, thusawi mar thiam

Hmul rip : Huphurh.

Hmuamlum : Ei tur, in tûr lam, "Hei in hah hle mai a, hmuamlum lah chu kan lo nei hauh si lova"

Hnianghnâr : Ngah, chênghnâwng, thil nei tam.

Hrawkhrui chat : Thi, Nûn tâwp,

I huanah kêl a lût . Engemaw titi khawchâng sawina ah emaw, inhnialnaah emaw pawh midangin chhân loh theih lohva thu min zawhin emaw, tawngkam min han batin emaw hian, "E! i huanah kel a lût e," an ti thîn.

"Khai le, chhân ve ngei a ngai e, tihna a ni."

In-mu leh âr : Mu leh âr hi an inhal a, mu chu âr tân chuan hmelma hlauhawm tak a ni. Inngeih lo leh inhmelma tih nâna hman a ni

In-chem hâr : Inngeih lo, inlâwm lo, inbe duh lo tihna a ni

Inkah pup chaw : Indawt zawm zêl. Indawt zatin.

Intisam sâr : Intilâr, intihmingthang tihna.

Intuithlâr : Pa leh fa emaw, in chhûng khat tichata inmihran hi "Intuithlar" a ni.

In ngawi dawh : Mizo in saka a thlêra awm theihna a in chhak ber, kawmchhak nei thei lo zâwnga mual dung inkhâr hi in ngawi dawh a ni

In mual vawm : In hrang hrang tihna a ni. In mual vawm hrangin a awm ta.

Intingmit : Inkaichhâwng, inthlung khâwm tihna a a ni

Invui phûm : Invûr

Inkiltawih : Inthlahrung tih tûr emaw, tel venna tûr emawa tel ngam lo, inzahpui

Inse hmûr : Inbawr khawm

In vai lung hlan : Inpe chhâwng zêl.

Kut kem nei : Mi thil lâk leh rûk ching mi hi, "He mi hian kutkem a nei," an ti thîn,

Keipui sa hauh : Thil engpawh hauh bîk hlur hi a ni

Khuavâng ri kham sa : Lo emaw, ram emaw a inrina tûra ruat hran leh chhinchhiah ngai lova rin nghal theih lui kawrh emaw, inrîna âwma lang lo awm sa hi a ni

Khauphar thawven : Engmah ni si lo, harh taka, thawveng taka awm hi "Khauphâr thawven" an ti a ni

Kut tual lei chham : Mi an piansualna emaw, van duaina tawh vang emawa haathawk thei lova awmte hi ani.

Kêlchal mang man : Kêlchala hian a mangah, "Thâwnga hi a thi ang a, a thih hunah zû chhiah ang che u," tiin a lo hrilh a. Thâwnga chû a thi ta tak tak a, zû chu belpui hian an chhiah a, chutia belpui meuh-va an chhiah lai chuan thli na êm êm mai a lo tleh a, a vir vêl chûk chûk a, belpui hûn meuh piwh chu a la ta daih mai a Zû a lâk tâk daih avângin chu thli chu Thâwnga thlarau niin an ring a Kêlchala mang chu a dik êm mai a, Thâwnga thi taa thlarau chu thli-ah a chang a, thli pawh a dang bîk a, thli vir vê vak hi a nih avângin chutiang thli chu "Ṭhâwngaleivîr" kan ti hlen ta a. Mang a nih ngai ngaia a lo thleng ta chu Kê chala mang ang a nih avângin, "Kêlchala mang man," kan ti hlen ta a lo ni âwm e.

Kawi lâm tlo Thiltih bân nachâng hre lova, tlo tlut mai sawina a ni Hmân laiin Chawngtui khuaah Kawilâm ho an awm a, Chapchâr Kût an hmang a, an lâwm a, nuam an ti êm êm a. bân nachâng hre lovin, zû inin nitin mai an lâm a, vakiin buhvui a put chu tuallaiah a thlauh ta a, upa ho chuan,"E khai! naute u, khua kan hai a ni â, favâng lo zuk ni ta reng a le!" an ti a. An lo lah chu thlawh loh a ni ta si a, ei tûr an nei ta lova, an khua chu an luah zo ta si lova, an ṭeh phah ta a ni Chuta chin chu thiltih bân nachâng hre lova tlo tlut mai hi."Kawilâm t o," an ti ta a ni

Kêl e âwl : Mahni thîltih miin min tiapui laia tih tum lêm lova lo âwl hi,"I kêl e âwl a" an ti thîh·

Kamchhe tleuh : Mi a tul vâng pawh ni lêm lova han be duhdah satliah mai mai hi a ni. "Kamchhe tleuh nân ka han hmang mai mai che a nih chu," an ti thîn.

Kut zâla tla : Mahni ta ni lo, mi thil leh iaa a nei-tu hriat leh remtihna awm lova mahni thu thua la tih

leh lo lâk hi mahni kut zâla tla a ni

Khîangawi . Pasal nei tihna a ni

Khualpâng zin Zin satliah mi khuaa zin tihna a ni.

Kût sa lo hawi Kût ni vàngthlaa sa ei tûr nei lova hrilhhai taka awm a, tum ang lova hrilhhai taka awm hi "Kût sa lo hawi." an ti thîn

Kut thak hnawih Tiduhdah emaw, duh duha sawisak tihna a ni

Kaubupbup nupa ang · Inngeih lo, inhau reng tihna a ni "He mite hi chu kaubupbup nupa ang an ni, an inhau reng mai"

Kêlchal pal nawk Kêlchal pal âwn deuhva a nêk zawi zawi anga han nêk hi,"Kêlchal pal nâwk," an ti thîn.

Khawthlang zai Tap tihna a ni Naupangte an tah hian,"Khawthlang zai i sa a ni maw?" an ti thin.

Kut bênga haw · Hlawhchham dêra haw

Kut kawih Mahni thawhchhuah.

Kut palh Tina palh, tipalh

Kêl châwl ang mai Thial leh ei nei reng mai.

Khabe liam chân Zârzo tuma nghak

Khabe themthiam . Khabe sêp thiam, tawnghmang thiam

Kêl bang liak ang : Tawng rang vat vat

Kawmawh bâwl : Luhlul, thu awih lo.

Kam keu Sawi hmuh

Kaihza vêng Hnungzui, puitu

Kawng ro su · Hmantlâk, tangkai

Khuangcher bo Bo na chin hriat lohva bo daih.

Khual thuthang Thu chianglo, thu rintlâk loh.

Koritu Tangkaina nei, hmantlâk.

Kahpah A chang chengin, a khât tâwkin.

Kai hmui : Vannei thei, hlawhtling thei, A ni hi sa

lamah chuan a kut a hmui a nia, sa a âwk fo mai.

Lâwm tuma tum : Thil tih târ han tum chhin ve phawt mai sawina a ni,

Khaupui chah : Vaiza pângai aiin khaupui hi a ram deuh va, a chah vêk chuan a chat hmawk thîn. Chham dêr, neih nei lo, changtla dêr.

Lu pân hnathawh : Hnathawh laia na nei ni âwm taka ṭhalo tak leh peih lo tak, phuai taka thawh hi a ni

Laikîng fa neih : Laikîng hian a tui a pl.âm a, a ngaihtuah leh tawh lova. A noté chu anmahni keu keu-va keuvin an lo seilian ve mai nia ngaiin, mahni fate ngaihsak lo sawi nân an hmang.

Lampui changkhat : Kawng lak, lam lak tihna a ni

La hmun zawh : Vawi khata hnu leh awm lova thil tih emaw zawh fel hlauh hi "La hmuh zawh" an ti thîn.

Lungte thaın : Hmân lai Mizo upate chu an in-kawm a, an titî hian an thukhawmma Khaw'aia nilum ai paha titi 'khûn tak an sawite hian lungtê emaw, hmawlhtê emaw, an ke zungpuiin emaw an thai an thai thîn a Ngun tak leh ngaihtuah tak chunga sawi tihna a ni.

Lungphûr thlêng tlâng hêl : Mizo chaw ei thlêng emaw, belthlêng emaw, a tlâng pangah lungphûr a han vah hi chuan a tlâng a bîal avângin i vâk kual a vàk kual ṭhin a. Chu chu tehkhinin kalna tûr hnaitê si, a kual zawnga kal hi, "Lungphûr thlêng tlâng hêl ang mai," an ti thîn

Leiruangtuam : Ramhnuaiah emaw, daîah emaw, lei chunglâng hmun zau vak lo tê, hnim to lova englai pawha fai dêuh hun hmunte a awm thin a Chutiang hmun chu 'Leiruangtuam' an ti thin, Hmân lai chuan hmuh thiang lovah ngaih a ni.

Lal bêla vuan : Hotua neih leh hotua vuan tihna a ni.

Lehlama awr duma lehlama awr sen : Lehlam lehlama tlâktlum tuma mi tlawn hi, "Lehlamah awr a dum a lehlamah awr a sen a, " an ti thîn.

Lalkaia daihvêl ṭhi : Lalkaia hian fafu thi a awr thin a. "I awrh hi engnge ni? " tiin an zâwt a "Fafu a ni a, vaimîm kawm a ni a, ṭhi a ni bawk a, ren tûn daih a nih hi, " a ti a. Thil pakhat kawng hrang hranga hman theih hi, "Lalkaia daihvêl thi ang, " an ti thin

Lalhlau lo thi Hman lai thi tha deuhte hi chu lalten chhuhsak an ching a Thi tha chuan lal hlau ang maiin thuhrûk a ngaih a. Thi tha lo chu thuhrûk a ngai lova, "Lal hlau lo thi " an ti thin

Lal hming sakna dal lo : Hmân laiin mi narânin lal emaw mi tha hming awm tak takte hming an pu ngai lo. An phu tawk âwm hming an sa a. mi tha put âwm loh hming chu, "Lal hming sakna dal lo, " an ti.

Lungkûna zâwng zât . Thil tam tak tehkhinna lam atâna hman a ni. Lungkûnah chnan zâwng tam tak an awm a, a zât chhiah hriat sên a ni lo. Thil tam lam tarna a ni.

Lunghnûr Lungâwi lo.

Lungdum · Remtihzâwng emaw sawina a ni.

Laikîng bêl rawh : Khua a lo sen sat deuh hian nîpui laiin boruak hi a che der der thîn a,chutiang chu a ni. "Ni a pui ta. laikîngin bêl a rawh, " an ti thîn.

Lêntlâng rual : Lungrual, inthurual.

Lua kêl sam te : Tar, apa, tar tak.

Lam tham , Lo enlâwktu, lo thlir lâwk tûra kal hmasa.

Lambun : Kawng lakah emaw thah tuma lo châng

Lukhâwng : Nakin hnui la ṭangkaina nei.

Mau mit put : Mau hian mit hi a nei ve tak nain a mit chu thil hmuh nân a chhawr lova, chu chu tehkhinnaa hmangin, thil hmuh theih lo sawi nân an hmang thîn.

Mahni tâna chakai khawrh : Insem tûra chakai khawrh tha peih lova mahni puala neih tura peih leh hle si hi mahni tana chakai khawrh an ti. Mahni tâna bei tihna a ni,

Meialh en : Retheih luattuk avânga chaw ei tûr pawh nei lova, meialh en ringawt mai hi "Meiâlh en" an ti a ni.

Menna hre lo : Zak ngawih ngawih

Mi mita chawl phul : Thil ni rêng emaw, ni lo rêng emaw, mi awtîr tuma, thup tuma mi bum tum hi "Mi mita chawl phul tum" an ti thîn

Mitthi thluk : Mitthi ngaih avânga lunglêng leh chau taka awmte, thi ang main an awm a, an mitthi ngaih chanchin emaw sawichhuah tûrte an neih thîn. Zâwlnei ang deuhvin thil puan tû te an ni a. zâwlnei erawh chu an ni lo.

Maurawkêla zâwng khuang : Hmân lain Maurawkêla zawng lal hian khuang an nei a, thei rah an tlan dâwnte hian a zâr an tlan tûr lam sawiin. "Chhim lam zâr hi hmin raw pip, tin a khuang chu a han bêng pap a, a hmin thar zel mai a. Chu khuang chu thiltihtheihna țangkai tak a ni Duh ang taka thil han tih theih duh hun hian ',Maurawkêla zàwng khuang kan va duh ve, " an ti thîn.

Mi chhe dai kil kâr : Khaw khata mi narânte chu vông hmawr deuh leh dai lau hnaiah an awm ber thîn a Chuvângin anmahni pawh "Mi chhe dai kil kâra mi, " an ti thîn

Mi sahmîm tipuar : Hei hi a awmzia tak chu mi chan tiṭha mai leh mi tinihlawh mai tihna a ni.

Mual kîl : Hmânlaiin lal in leh mual vêla awmte chu lal Upa leh mi ṭhate an ni thin a. Mi neinung leh mi tha tihna a ni.

Mahni seh seh mual hrangah : Mahni chanpual pual chu mahni tih, tiha ti, tihn a ni.

Mi kuta rûl kaw zentîr : Mahni sawi ngam loh en aw, tih ngam loh emaw mi tihtîr tum hi, "Mi kuta rûl kaw zentîr tum," an ti thîn.

Mi âwk hrâwl Mi dahâm pamham, mawi leh mawi lo pawh thlu lova chêt chîngte hî "Mi âwk hrawl," an ti thîn.

Mitmêi En tha, mit lên, thlir tihna a ni.

Mut mawh hnâr mawh : Ngaimawh

Mahni hmaifaina zawng Mahni mawina zawng

Mahni dawisa ei Mahni thiltih dik loh mahni chunga tla leh

Mi leh sa inpawlh Mi chi hrang hrang inchawhpawlh.

Mitmei vêng · Mi awmdan leh duh dân hriat tuma che

Mi chhe nunna zâwngsen nunna a bo lo Zâwng chu riltamin a thi ngai lo angin, mirethei tan pawh riltam em chuan thih a ni ngai lova, nunna tûr chu a awm ve mai ngai.

Mual êng hmuphak · Mi tha mi vantlang chunga mi.

Maian chan : Chan a lo chhia emaw, vanduaina a lo thlen hian. "Kan chanin maian chan pawh a tluk lo ve," an ti thîn.

Mêna thlak : Ngaihthah mai, ngai pawimawh lo mai. "Hetiang mi hi chu mêna thlak mai mi a ni."

Namen lo : Naran lo, namai lo.

Nu buan chak lo : Hmeichhia emaw, nu emaw pawh mipa laka insûm thei lo mi emaw, ṭang rei thei lo mi hi. Ani hi nu buan chak lo mi a ni, " an ti thîn.

Nu chhûr : Nu tling nu puitling tihna a ni.

Nu awmmawh : Nulât lai emaw, nu nih tawh hnu pawha mipa dang laka insûm thei lo mi sawina a ni "He nu hi a nulât lai pawhin nu awmmawh mi a ni rêng a ni, " an ti thîn

Ni tla van vuai : Nilêng zakin tihna a ni.

Ni leh thla kâra lêng : Mi chunga lêng emaw, lal emaw tihna a ni. Hmân laiin Sailo lalte chuan, "Ni leh thla kâra leng kan nih hi, " an ti thîn

Nu riltâmin bel a len : Nu riltâm chuan an chaw chhumna bel pangngai mai duh tâwk lovin, an thlâk duhâm thin a, a bêl an len thin.

Neih thinlungkhâwng : Neih zawng zawng hmang zo

Neihfâka rîl bawmah . Neih ve hrim hrimah

Paṭhian samsuih : Nu leh pa rem taka in nei dûn a, inkawp rem takte hi, "Pathian samsuih, Pathian ruat, " an ti thîn.

Patling darkhuang man · Dâr hi chu hman laia Mizo hmeichhiaten mana lak thian a ni lova. Mipa intlan nan leh inlei nan erawh chuan an lo hmang thîn. Chuvangin, "Patling darkhuang man, " an lo ti thîn

Phûng hmuh vuai : Phûng hmua insawite hian chiang taka hmu fiah an awm ngai maug lova. Thil a rui ruaia hmu sawi nan hman a ni. "Ka phûng hmuh vuai a ni, " te an ti thîn.

Pachuaû sual : Hman laiin Chhim lam mi Dartinliana Pachuau hi a awm a, tumah pawisak aram hi a nei lova. tum loh deuh pawh hian sual loh theih lovin a awm thîn a A sual tawh chuan duh aia rei an

an sual zêl m. . a Bansar hwk theih loh sawi nan an hmang thin "Pute Pache u seal emaw angin" an ti thin.

Pachhe kum tiam Pa buhbal thlo chhuak thei lo hi chhuan, "Nakkum chu buh ngah ka tum a ni," an ti thin a Kum a lo thar a, a ngah leh lova, nakkum chu a ti kum tin mai a. Chutianga tih chu, "Pachhe kum tiam," an ti thin.

Pip e pup e a ti lo Chuti khati tilo, engmah sawi lo

Pian leh nauna · Pianna nu leh pa tihna emaw, thlahtu emaw tihna a ni.

Pa dâi lum : Pa chhawih, pa â deuh tihna a ni

Pusum têl Man leh rual tel a kl ua hian pa ber tih lovah chuan, pu ni an lungawi loh chuan lawi kham theilu ber a ni a Bungrua leh taulte hi an pawm hlawm thei hle thin a a hlawkna ngaihtuahin, Chuvangin thil engemaw hai vek leh chan tam hian, "E! i pu sum têl tawk mai a ni maw?" an ti thin.

Puan hnuaia zang lik tun hre suh Puan hnuaia zang lîk tuma hriat chi a ni lo angin, mun a rûka an an tîh chu tû lo hriat theih a ni lo.

Puallawi Tlâng pang phuar vel leh a tlâng bul thut vêl hi, "A puallawi," an ti thin

Pâwngsen tlaivâr Liarchhiari leh Chawngfianga hi an nulât tlangvâl laia lo inhmêl duh tawh an ni a. Mahsela innei ta lovin, Lianchhiari hian Pâwngsena a nei a Nikhua a lo rei hnuin a tlangvâl hlui Chawngfianga chu Lianchhiari te inah a lo thleng a, tlaivar thakin zû an khawn dûn ta a. Pawngsena lahin a tlangval hlui laka thîk hauh lo tura intiama a neih a ni a, a sawisel ngam si lova Mu chungin pawnpui pawpah anni pahnih zu khawn dûn chu a bih tlaivar thak ringawt a. Chu chu,"Pawngsêna tlaivar." an ti a. Nakin

ah chuan,"Pâwngsen tlaivâr," an lo ti ta a ni.

Phungthlu · Chhûngkhat leh laina hriat tuma ngaih-sak hle hi,"Phungthlu." an ti a ni

Pamham : Duhâm, hlemhlê tihna a ni

Pamhmai : Uiawm tihna a ni.

Phûng chil : Tibuai chîm buak

Phungbawm : ṭanpui, puibâwm tihna a ni, "Kan in sa tûrin phungbawm kan sâwm a

Phîlî · Phî chawng

Pa tung Chhûngkhata mipa awmna.

Phaw vuak Behbâwm, a tih vêlna

Puan ngo zawh Ti zo dêr.

Pêm buh bel . Inbel chawt.

Phera pho ang : Lang chiang, lang fiah at

Ran khêl bêng : Ran pui an in lei sakin a man in-pe tawh mahsela, a kmêl an in hmuh hma chuan thi mahsela, a leitu ta a ni ngai lova A ran an inkawh-hmuh hi, 'Ran khêl bêng," an ti thîn.

Ram tui lei lo . Mi ram hna thawk thei lo leh, chhuah pawh hna thawka chhuak thei lote hi an ni.

Ram tuk rêl Lo neih tûr lam ngaihtuaha rêl tih-na a ni.

Ramvachal : Ramhnuai chinchâng hria leh, ram lam thila zei leh fel takte sawina a ni

Rûla raw neih : Rûlrua kan tih hi rûl chuan enga-tan mah a hmangin a chhawr loh avângin, mî an thil neih chhawr chuang hauh lote tehkhin nân an hmang ṭhîn.

Ruh lang rawtin : Zêp leh peṭhêl nei hauh lo va, fiah tak leh chiang taka sawi chhuah hi a ni.

Rûlin ka mei rap se ka chu ang : Mîn an chunga mi dangin thil engemaw hlek an tiha a chhezâvnga phiba lâk tum râna awm sawina a ni.

Riahbûk sual Ramhruaia riahna tûr bûk sa hi riah bûk sual an ti

Riahbûk suam : Mi an riahbûka an thil neih rêk duh in emaw thah tum emawa bei hi riahbûk suam an ti.

Rîla rah Fa tihna a ni

Râl pui phiar tak a phiar · Nasa taka ngaihtuah

Râw'khang Tlâng bul vâwng lai

Ringa reha kiu thu Mi tê tak tê

Rin loh duap · Rin tlak loh, rin ngam loh.

Rui lo hai lo Engmah hai nei lo

Ruah tham loh Tharlâm, hlim lo.

Rûlpui chêt Che muang zawi muang

Ruang chaicheh thlâk Hmêlma hnung lam leh hma lama hual

Rusum thlâk Tih puina emaw nawr puina hmun.

Sa tah chhuah pêk . Mi, a in leh lovin thin viau si, se chhun khuangchawi ti ve duh hauh lo, an thlan-ten phûtna leh demna tihlanna tura chawn leh lâm nia an sa talh chu a sahrang tê taktê in an hlep a, chu chu an zawn a, lian tak leh rit tak ni awmin an kalpui a. an inah an va pe thîn a. Chutianga an tih chu, Sa tah chhuah pek," an ti thin.

Sakhi thing chung lawn Thu intiamkam sawina a ni.

Sakei ngho seh . Hei hi chhechhamna thil a ni. "Ka thûsawi hi a dik loh chuan sakeiin min seh rawh se," tin chhia an chham a, sakei ngho chu an seh thîn a ni.

Sa uih tan : Lal leh lal ten indo tawh lo tûra thu-thlung an siamin, inremna leh thutiam nemngheh nan ui an tan thin a, chutiang chu a ni.

Sakuh sêr nghah Sakuh hian a kuh hi a sang per talh a, sêr hnûn tak a kap a. a tlak hun pawh hriat loh chu ei tumin a nghak thîn a ni, an ti a Thil anih thin pawh hriat phak loh rin nghah hi, 'Sakuh sêr

nghah," an ti thîn.

Sepui ruah tuar : Ruahpui tam eng ang mah sela, siµlte hian han awm hulna tûr an nei chuang lo va, an hau tuar mai thîn a. Chutiang chu tehkhinin, thil engpawh pâwng tuar ringawt mai hi, "Sepui ruah tuar," an ti thin

Sa pa vah : Rainhnuaia kawng pawh awm lova pâwng vah hiep hi a ni

Sâwn thu âr ah loh : Sâwnte hi chu an pianin nû leh pa kâra mi anga rê b wl an ni ve lova, Chuvângin "Sawn thu âr ah loh," an ti thin

Sazun khêl a beng : Retheih vânga engmah ei tûr nei lo.

Serek : Têngu

Sezâwl chhuah : Thlah, thlahth'am, thlah tlang.

Sûn kâr neî lo : Engmah pawisak nei lo

Sih hnip : Tih nuam, tih khirh lo.

Sum hnàr chat : Sum lâk luhna tâwp.

Sum pâr lâwr : Sumdâwnga vâk vêl.

Sûtpui vuan : In pe, intulût.

Sehsâm : A tak tak lo thlen hmaa a tak ang deuhva thil lo awm.

Sapa tâl : Chaw lo, tui lova riak rîk rawk mai hi a ni. Kawng awm lova tawng tâl vak sawina a ni bawk.

Serh leh sâng : Thil thîang lo, tih ngai loh, tihna a ni. "Serhsâng" an ti bawk thîn.

Saîhlum tlâk : Saihlum hi van lam hawia han perh ngawt chuan a tlâkna lai tûr sawî theih a ni lova, duh duhna laia tla mai theiin a lang a. Chu chu tehkhinin mi tha emaw, lal emaw lo zawna zawng thinte chu an duhna lai laiah lo tûr zawngin a tla thei thin a. Chutiang chu 'Saihlum tlâk' an ti thîn a ni.

Sahuai thing vawn . Sahuai awmna thing hi kit mah ila, a tlu duh hauh lo mai a, tan a khawh tlat thîna sawi a ni. Thing kih tlu duh lawk lo sawi nân an hmang thîn a, thil vawn ngheh lam sawi nân an hmang bawk thîn

Saphai aikaih : Saphai hi awm hmuna awm reng ang deuh a ni a, a vâk a vák lèm lova. Mahsela sa a dawlh tûr chu a bul hnaih a lo kal a, a lo dawlh ve mai thîn a, ai nei ang mai a ni a. Mi tirh tûr duh lai taka mi an lo kal hlauh chuan, "Saphai aikaih, chu tih chuan va kal rawh," te an ti thîn

Sauka zawrh Hman laia nu fa hring ve teuh si, dam thei lova thi leh thin tam nu pawng chhung lem dam dih diah chhûngte huêmah min an neih veleh nausên chu pawmin an va kalpui a Chutiang chu. "Sauka zawrh," a ni,

Sanghar âr rawh Sanghar lain âr a sehin a hmul hi a han seh tîl nial nual a, a ngawihhleh avângin a ei nghal mai thîn a. Sa rawh lai taka mang lo hi, "Sanghar àr rawh," an ti thin.

Sanghar tâl Mizo upa chuan, "Zan khat Sanghar râl ilo fahran pawh," an ti thîn "Zan khat sakei ral leh satlak ilo fahranah pawh," tihna a ni.

Sangar khâwng Hman lain laiten an khaw perah emaw, veng bawr hrang deuh hlek a awmnaah emaw, lal chhûng khat hnuaitu emaw, upa min zînga mi tuemaw lal sa dàr ei vein a dah thin a, chu chu a ni.

Sial khaw mawih Hmân laia sakeiin sa ki nei ho te hi, "Engtin nge in neih?" tiin a zâwt theuh va. Sial hi a han zâwt a "Khaw mawitu atân le," a ti a. "Siali khaw mawi atan," tih a lo lai zêl a. Thil engemaw han tih nakhuat: hian, "A ! hei, siali khaw mawi-

ah ka lo thawk ve a ni, " an tih chuan, "Sawisêl dalah / rûn dâlah, mite lo âwm mai vetu atân chauh ka nî e." tihna a ni.

Sêra mu pawh kan thâr lovang : Engmah nilo, a tel lo chuan engmah kan ni lovang

Sekawt hawnna : Ran pui an inleiin emaw, an invulh tîr hian a man taka sawi loh pawisa engemaw zât an inpe tel a, chu chu, "A kawt hawnna." an ti thîn.

Sum thuni nu : Sum hman ral tamna emaw, sum khawh ralna kawng sawina a ni. Silai neih hi thenkhat tan chuan a hlàwk lo, sum thuni nu mai a ni," te an ti thîn. "Hlâwkna awm lova hman ralna hlîr," tihna a ni.

Suk chin : Zu chi hrang hrang leh burh.

Tui chhe in : Hei hi chhechhamna chi a ni Tuichhia an tih chu pûma thir an chher an chiahna thin tui emaw, a nih loh leh tui bâwlhhlawh tak an siam chawp a, chumi tui chu chhia an chhamin an in tîr thîn a. Chu chu, 'Tui chhe in' an ti a ni.

Tap tawm : Ina awm reng, vâk chhuak lo.

Thatchhe arbâwm khai : Vawi engemaw zât lai tih tûr vawi khata tih tuma fel lo deuh taka tih vak hi a ni.

Tui lai rap : A lai laklawha awm zawm chuan tûr leh âwih chuan tûr hre hlei thei lo hi a ni.

Thu vuak thlâk : Thu ngaih dân emaw. thu tihtlûk dân emaw hi a ni.

Thu vei vir : Mi chotuah tuma an sawi loh loh leh an tih loh pui pui ti ang leh sawi anga thu hrilh tawn hi a ni.

Thlêngtlawr zuan : Chhûngkhat lainate hi ngaihsak hauh lova mi hausate leh nuamsâte tlawn zâwk zêl duh mi sawina a ni.

Tihtak arpa tuihâl · Thiltiha ti mai mai ni lova, tihtak meuhva ti sawina a ni

Thlasik mau puah : Thlasik lai hian mau hi boruak lo danglam hian a hmet a, a puak ve mai mai thîn. Mi,a hun leh hun lo thlu lova tawng Phawng phawng te hi, "I thlasik mau puah ang phawng phawng a,' an ti thîn.

Tawngkam · Hawihhâwm

Tawngkam thlum . Tawngkam mawi, Tawngkam ngilnei

Tawngkam keu . Sawi hmuh

Tawngkam tlém Ngawichawi, tawngmawh

Tawng thei sabawp chang Hnial hrât avâng maia ṭanna dik uk lo dih anga awm hi a ni

Tâwmkai lo · Mî pian anga piang ve lo emaw hrisêl loh avânga mi pângngai ang tih theih. thawk ve thei lote an ni.

Thâwnga leivîr : Thâwnga a thih a, zu belpui an chhiah a, thli na tak a lo tlehin zu bêl chu a la ta daih a. Chu thli chu a vir vêl vut vut a. Zu bêl a lak tâk daih avângin, Thâwnga thlarauvah chu thli vir vêl vut vut chu an ngai a Tichuan thli vir vêl vut vut hi "Thâwngaleivir," an ti ta a ni

Thi beh lo thu : Mi engemaw nihna hlek nei lote thusawi leh thiltih chu engahmah an ngai lova Chutiang sawi nân. "Thi beh lo thute chu engahmah an ngai ngai lo," an ti thîn

Thlulêngi dâwn chen : Thlulêngi hi thu dâwn kim dim dêm mi a ni âwm e. Thil tha reng âwma lang pawh a ṭhat loh theih a zawng a, a pawi thei ang, a ti a. Thil tha tûr pawh tihngam loh phah sawi nân an hmang thîn

Thifahnukchat Miin eng hna pawh thawk sela, ti

satlihah mai mai lovin, hah tak leh rim taka a beiha, chauh phah hial khawpa a thawh ṭhin chuan, chutiang chu, "E! thiṭahnukchatin kan thawk a lawm le," an ti ṭhîn. "Thî leh thau pawlhin kan thawk emaw, kan ṭang," an ti bawk thîn.

Tawnsabawp : Miin a nupui emaw, a pasal neih emaw chu tuhma lama inhriat lâwkna leh lo inhmêl duhna pawh awm lâwk hauh lova nupuiah emaw. pasalah emaw han inbiaka lo innei ta mai hi, "Tawnsabawpa innei," an ti thin Hmân laiin sa kâp haw lamin mi an tawhin hmasak berte chu sa bawp an neih tir thîn a. Hriat lâwkna awm hauh lova an va tawn a nih avângin 'tawnsabawp' an ti bawk.

Thu buluk : Titîhonaah emaw, mi thusaw nilo tak taka chhâna, thiltih âwm lo pui pui sawi hi, "Thu buluk," a nih chu an ti thîn.

Thu satel lu : Thu khirh tak sawifel h'ch theih loh leh a tih ngaihna hriat loh hi,"Thu satel lu a nih chu" an ti thîn.

Thuthlung : Midangte nêna thil engemaw kawnga thu intiam hi 'thu thlung' an ti.

Thihthiap vêng : Mi sakei kâp ai tawh emaw, kâp lo mahsela, mi tihhlum ai tawh a nih chuan, a thihin zânah mipa naupang hovin thihthiap an vêng thin An awmna inhnuai tluangrel emaw, ban emawte an vaw ri noh noh thin a Sakei lalin a taksa ei ral tûr khau emaw, rannûngte emaw a rawn tirh vên a ni ber.

Thing thiat : Khuangchawi tûrten an pute nu lama pui in lamah sawhthing zailèp thil khâwm âr thlaki pahnih vih bûmn an banglaiah thiat turin an tîr thin a. An va thiah hma loh chuan kawngka an kân uṭangin ṭawng a thiang lo va An thiahnaa an pu chuan

khuangchawi huna thingdîm lâm tûrte ngaihtuah tûr a ni. Amah pawhin Rs 20/- a hlawh ang

Tual sumsu . Hmân laia Mizo zindan chuan mi thi tûr aiah a letling, lu lei vit zâwnga kalin tuallaiah lu sawh zâwngin zânah an insûk sak tein an sawi thîn a. Chutiang chu, "Tual sumsu," an ti thîn

Thihthloh · Mun a taksa leh a nunna thatna leh chakna khawpa eitûr a neih lohva, riltama thihna dal chang changa a ei chuan, "Thihthlohvah chauh a ei a ni," an ti thîn.

Tlumtea thlir taka thlir Tlumtea hi hman lai unauza zînga naupang ber a ni a A hmêl a tha êm êm a A lênna tûr nulate hi chuan khaw dang hawi hman lovin nghakhlel takin an thîr reng thin Thil nghâkhlel taka lo thlirte hi, "Tlumtea thlir takin kan thlir," an ti thin.

Tûm tuk tak kan nâp : Khawilo kal chhuahna ril a lo tam hle hian, "E khai ! tûm tuk tak kan nap ta alàwm le," te an ti thin

Tukkhum leh nupui chu hmuh tih ni a awm lovang Thil hmuh harsa awm leh beisei awm lo tak sawi uar nana hman a ni.

Thing leh mau innaw'h lai Thu mu hnu, nulât tlangvâl laia thil awm dàn leh lo tih dânte sawi chhuah nikhuain, "Chungte chû thing leh mau innawh laia mi a nih chu," an ti thin.

Tuikuk Pathian siam theih loh : Tuikuk hnamho hi hmasâwnna lawngah siam ṭhat a har hle a hriat a ni âwm e. Mi siam that tuma tih hleih theih lohte hi,"Tuikuk Pathian siam theih loh ang mai," an ti thîn

Thihthunamin Tawng (hak hrep) engmah tîm awm lova ânchhe timi ênga hau hi "Thihthunamin min hauva," an ti thin.

Thinhrik : Ngaih ṭha lo, ngaimawh tihna a ni.

Thî leh thau pawlh : Theihtâwp chhuah, hah taka ṭang tihna a ni.

Thupui fûn : Intithutak, intifing tihna a ni.

Tarsen : Tarkiring, upa tak, tar tak tak tawh tihna a ni.

Tlângpui sa chiau : Mi vântlâng nâwlpui nêna thil tih hi, "A tlângpui sa chiauvin kan ṭhawk," an ti thîn

Tâwpintai : Reh tih awmlo, tâwp hun awm lo tihna a ni.

Tehpui chang suh ila : Mizo upa chuan mi thi tawhte rualpui an sawi dâwnin, "Heng rualte hi," ti mai lovin, "Tehpui chang suh ila, chûmi khamite rual vêl chu a ni ang" an ti thîn.

Thu haw lam leh kal lam · Mi thusawi hawizâwng leh a chhân dân thiam lote hi, "Mi thu haw lam leh kal lam pawh hrethiam hlei lo," an ti thîn.

Thlân thu : Khual khuaa chhûngte thi sûnna entir nân thenawm khawvêngte hrilha lo khawhar hi, "thlân ṭhu" anti a ni.

Tumbu thuk thawlh : Tumbu hi thuka han thawlh hian amahin tui a lo pawm bawk a, vut a kai paw thual duh hle a Kechâwn paw thial thualte hi, "Tumbu thuk thawlh ang mai," an ti thîn.

Tui hnih : Sa emaw, thil chhuma a tuî leih belh leh hi tui hnih' a ni a, vawi thum lai pawh leih beln mahsela 'tui hnih' an ti rêng rêng thîn.

Thîkthu chhia : Nu leh pa emaw, nula leh tlangvâl taa inneiten mi dangte lakah engemaw hleka thîkna nei nasa mite sawina a ni. "A thîkthu hi a chhe êm a," an ti thîn.

Tlau tauh : Lungawi lo, intihrang tihna a ni "Kan lakah tlau a tauh va," an ti thin

Tuang ti chhah Intiluhlul, pawisak inti nei lo tihna a ni "A tuang a tichhah a, a pawisa lo"

Thluaithlum : Mi thusawi dik lo leh mawi lo deuh hlekte sawi mawi a, sawi mar puite hi, "A sawi sual a han thluaithlum sak a," an ti thîn

Tang dang vuan Nupui emaw, pasal dang nei tihna a ni.

Tang then : Nu leh pa inthen emaw, inthihsan tihna a ni

Tâng kham . Damlo emaw taksaa do

Tuiluang nun : Awm mai mai, nun tlang

Tlai lam ûmpawng pâr Thil mi tih laia ti lo va, a tlaikhaw hnua tih veleh hnuhnawh hi a ni "Mi tih luai luai laia ti ang lawi si lovin a tlailam ûmpâwng pâr â."

Tangrah : Thil rah thei chi a rah hun pangngai ni tawh lo va, tlaikhaw hnua rah sawina a ni "Sêr tang rah pakhat ka hmu"

Thang âwk ang phut . Rin loh taka thil a chhe lama lo thleng phut.

Thehmeh ang : Ngawi thiap, reh reng

Thei reh taka reh . Reh vawng vawng, reh thiap

Thang chhiat Hmingchhiat, tihchhiat avânga hming chhiat.

Tha chhang dâl . Puitu, tanpuitu

Thih ngam lu pu · Mi huaisen thih pawh ngam hial.

Thinrim engphiar Thinrim tawpkhâwk

Thlavâng hauh Hum, humhalh.

Thimhlim bâk chhe lên Tih tûr mumal nei lova leng

Til thênna lam Ngaihven lam, thiam zâwng, chem kalna zâwng

Thiltîp : Ten deuh avânga ei hreh.

Thlohpui rorêl : Thiltîha a bul bawka ṭan ṭha leh thîn.

Thu mu hnu : Thu kal tawh, thil rei tawh.

Thurolum : Thu tihtlûk dân,

Tual mei khûk : Ran talha ruaithch.

Tualto : Amaha to

Tualchher : Siam chawp, chher chawp.

Thukhuh : Thu a dik taka sawi lova a thawia sawi.

Tihvaûk : Tih mai mai, ti satliah mai mai.

Thu sai sa . Thu mumal lo.

Tâmpui mitthi : Ram pum puia tam.

Thuanawp : Vânduaina tawh avânga hlauhthâwnnaa lo khat

Tuma huang a tai lo : Tuma pawi sawi lo, tuma pawi khawih lo

Tâm bâr Tâm lain ei tûr.

Um e : Ngaihsak, chû khâ

Utawk tûr vawn : Utawk hian tûr thin tak mai a neia sawi a ni. Mahse a roh hlur a, a hming phal lo an ti. Chu chu têhkhinin, mi an thil neih roh hlura hman pawh hmang phal lote hi sawi nân an hming thîn.

Upa sa kah : Ramchhuahnaah mi pahnihin sa lo kâp in silai lo hmet puak rual ang sela. a upa zâwk kahah dah a ni thin a. Chutiangin thil tihdunnaah upa zâwk vohna hi, "Upa sa kah," an ti thin.

Ui chal chaw ei : Uite hi chuan chawhmeh pawh sawi lêm lovin chaw hau ringawt pawh an ei hlawih hlawih thîn a. Chawhmeh nei lêm lova mian chaw an ei hian, "E ! in ui chal chaw ei a ni maw?" an ti thîn.

Uisea râwl nêi : Apui a nawrna tihai a ni. Kan sa zim chu uisea râwl nêa kan thawk a.

Vân ni chhâl : Hei hi chhechhamna thu a ni. "Ka ti lo ve ka ti anih chuan nun mi tlêkpui rawh se," tiin chhia an chham thîn.

Vawkpui panfah : Mi vawkpui midangin a no vawi khat neih hui vek atâna an vulh chhâwk hi a ni.

Vehbûr khawn : Khawtlâng tâm thila khawtlâng tana khawdanga tanpuina dil hi a ni.

Vawk mut : Thing emaw, mau emaw kual tak pawh a lei bet zâwnga dah hi, "A vawk mut zâwnga dah," an ti thîn.

Vawkpa 'û' nghâk : Hei hi sa' haw biakna tûra vawk an vulh hi a ni a. Thil pawng dangah rêng rêng hman a thiang lo

Van kai chaw : Mi damlo va na tak, thi lek lek tawhte hian engmah ei hlei thei lova an awm pawhin, an thih dâwn hnaihah an lo ei thei leh mial thîn a. Chu-tiang chu 'vân kai chaw' an ti thin. Thih dâwn têpa chaw ei hnuhnun ber hi a ni thîn.

Vauchher : Hual rilrûk

Vân pui chim : Lungngaihna nasa tak lo thleng

Vui hmui pu : Lungawi lo, lungni lo

Vehthlêm : Zâwt thawi, thil hriat duh avânga thu dang hriat theihna tûra sawipui.

Vehsân lâk lai : Lo vah lai.

Vânlung : Hmân laiin lalten chhihhlawhte, bâwih-te an nei a, khum-ai lamah an awm a. An awmna chu "Lal vânlung," an ti thîn.

Zan khat mit chhîn : Thih hun tihna mai a ni.

Zai zâp . Ngaihsak

Zankhat tuisik lem sual . Hei pawh hi thih thu sawina bawk a ni.

Zı chham lâk : Natna nei lâwk chuang lova thih thut hi a nı Tıtîah chuan nitin hian mı za thi ngei tûra ruat a ni a. Mı za thı tûr an awm dawn loh tum-in mi tıthi theitu chuan za tıhtlınna tûrın dam tha laite a la tel ve ta mai thin a. Chutiang chu, "Za chham lak" an ti a ni.

Zâkhawrawih : Daih zai, indaih

Zung chhuih bah palh : Lam lak kalna leh zinvah-naa inhliamna emaw, inrah natna emaw, damloh hritlân-na tawh palh sawina a nı. "Zung chhuih bah palh tawk lovin tluang takin kal ang che u," te an tı thîn.

Zâng na dawm : Mi pawî khawih palh vâng emaw, tihchhıat vang emaw, ran lam a nih chuan tıhhlum sak vang emawa thıl chawi emaw, pêk emawte hı, "Zang na dawmna," an tı thîn.

Zawltlıng vawn nat : Hman lain Mizo zıngah zawl-nei an awm ve thın a. An zawl a chhuah dawn hi chuan damlo ang maın an mu reng a, na tak tak chu nei lêm sı lo hian. Mı lung'êng leh ngaih neih avanga damlo ang maıa nguı renga awm thînte hi, "Zawltlıng vawn nat" an ti.

Zûvâ : Hei hı rıral tıhna a nı. Amah ngawta boral ni lovın. eitu emaw, tiraltu awma ral sawına a ni.

Zuva : Sa leh sava emaw, savu leh sava tıhna emaw a nı theı ve ve a Thenkhat chuan sava an tı maı thîn.

Zawl puan : Mizo hmeichhiaın pasal a neıhın pawn-dum an chhawm ngei tur a nı a. Chu chu, "Zawl puan" an tı.

Zu chhe rui : Zu chhia hı chu ruıh a awl bık a, a ruite chu an sa hlut thın a. Mı bengchheng lê lû, chıau bungte hi, "Zu chhe rui ang mai, ın va bengchheng ve," an ti thin.

Zuang lâng : Vâk vêl thei, vâk chhuak chak.
Zungzâm Thlahte, chhung leh khatte.
Zâwldawh : Ngaithei, dawhthei
Zah der : Mi zahna entir, zah der tih nimahsela, zah tak tak tihna a ni.
Zam zal : Tih tûr ngaihtuah ṭha peih lo, phur lo.

19. THU HMAN DAN THENKHATTE

1. Aih, ni lo : 'Aih' tih hi 'duh lo' tihna a ni Thingpui i in duh em? Ka duh lo a nih chuan, 'Aih' tia chhân chu a dik a ni Hei hi i pu em ni ? Anih loh chuan 'Aih' ti lovin, 'Nilo' tia chhan tûr a ni,
2. Chutiang ang, hetiang ang, khatiang ang : 'Chutiang ang chuan ti rawh' ti lovin, 'Chutiang chuan ti rawh' tih mai tûr a ni
3. Nalh, mawi, tha Nalh hi mihring. ran leh ramsa leh nungcha lian ve neuh hlek lan dân sawi nan hman a ni deuh thîn Achângin mawi leh ṭha pawh mihring lam sawi nân hman chang a awm a, thil nunna nei lo sawi nân mawi leh ṭha hman a ni ngai lo.
   (1) He nula hi a nalh ngawt mai.
   (2) Tlangvâl lo kal kha a nun a mawi hle.
   (3) Bâwngla nalh zet a nei
   (4) He puan hi a va tha em !
   (5) He pangpar chu a va mawi !
4. Mi, chi Mi hi m hring lama hman a ni thîn a, chi hi ran leh thil nunna nei leh thil dangah hman a ni thîn.

(1) Lala te hi mi tha chhûng an ni
(2) Hei bâwng ṭha chi a ni em?
(3) Thing tlo chi banah hman tûr a ni.

5 Hnianghnâr, chênghnâwng, : Thil nei ngah nei tam sawina a ni, mi ṭawp leh fel lo sawi nân hman tûr a ni lo.

(1) Anni hian huan thlai ilo chu an hnianghnâr a nia.
2. Neih loh an nei lo, chenghnâwng tak an ni.

6, Na nei : Na leh hman duhna ṭawng chîn thar hi in'ihhmuh a awl hle a ni ang, thusawina leh rorelnaah te pawh hmang an pung sâwt hle a, mahse Mizo kalphung dik tak chu a ni lo.

(1) 'Hla sakna ilo nei ang u' ti lovin,
'Hla ilo sa ang u.' tih mai tûr.
(2) 'Report ngaihthlâkna i nei ang u' ti lovin,
'Report i ngaihthla ang u,' tih tûr
(3) 'Tawngtaina i nei ang u ti lovin,
'I tawngtai ang u,' tih tûr.
(4) 'Thingpui inna i nei ang u' ti lovin,
'Thingpui i in ang u,' tih tûr.

7. Ropui, nasa, râpthlâk : Ropui hi tha lam leh lâwmawm lam sawi nân hman a ni deuh thîn a Nasa hi a tha lam leh tha lo lamah pawh hman ve ve a ni a, râpthlâk hi chu hlauhawm leh thalo lam sawi hân hman a ni deuh ber.

(1) I in sak chu a va rop i êm!
(2) Indona râpthlâk tak a ni.
(3) Tuilian nasa takin in tam tak a chîm.
(4) Mipui nasa takin amah an zui tâk hi!

8. Ngei, run, hneh, hmin, khawih : Hêng thute hi thiltitu nêna hmang dûn lovin a tuartu nêna hman dun a ni zâwk thîn.

(1) 'Vawksa ka nghei' ti lovin 'Vawksain min ngei' tih tûr a ni.

(2) A sermon-in min khawih hle mai.

9. Bo-tibo, hlauh-hloh :

(1) 'Ka pensil ka bo' ti lovin 'Ka pensil ka tibo' tih tur a ni.

(2) 'Ka zunbun ka hlauh' ti lovin 'Ka zungbun ka hloh' tih tur a ni.

10. Lo, rawn : Lo hi thiltih sawina thu tuartu nei chi leh nei lo chi nên hman theih a ni. Rawn hi thiltih sawina tuartu nei thei nên chauh hman a ni.

(1) I lo zin a ni maw ?

(2) Lo meng hrâm teh !

(3) Dawhkân lo siam ta che.

(4) I lehkhabu rawn la rawh.

11. Tin : Hun sawina thute nên ziak zawm lovin hman thin a ni. eg - Ni tin, thla tin, kum tin, kâr tin, zan tin, tlai tin, darkar tin, 'Amaherawhchu zîng tin leh chhûn tin,' ti lovin, tûk tin emaw, zîng apiangin emaw chhûn apiangin emaw an ti zâwk thin.

(1) Tûk tin tawngtai inkhâwm a awm ang.

(2) Chhûn apiangin chaw ei a ni ang.

12. Mitthi-mithi : 'Vawiin chu kan vêngah mithi pathum an awm' ti lovin, 'Mitthi pathum an awm.' tih tur a ni.

13. Lutuk : 'Awi ! A mawi lutuk' tih aiin, 'Awi ! A va mawi êm ! tih a dik zâwk Awi ! a thlum lutuk ! tih erawh chu a duh tâwk aia thlum a nih chuan a dik a ni.

14. Ber-ber : 'Kan mi thiam ber berte pawhin an sawi' tih aiin 'Kan mithiam ber te pawhin an sawi, ' tih hi Mizo sawi dân pângngai chu a ni.

15. Tam-Thahnem ; Tam tih chu mihring tûmah tih bik awm lo leh thildang engpawh a tam leh a nasatzia sawi nân hman a ni Thanhnem erawh chu mihring chhûngkua emaw mihring a huhova awm bîk leh thil duh khawp pêl lo sawi nân hman a ni deuh ṭhîn.

(1) Mualah mipui an tam ngei mai.
(2) Ruah a sûr tam kher mai
(3) In chhûngkua chu in lo va thahnem êm !

16. Vowel mal ngawt, thu tling awmze nei thu thei tlêmtê a awm:-

â – (1) I lo â ta a nih hi le !
(2) A ât hmel rêng roh ve !

e— (1) Ka e alâwm maw le !
(2) E ! A nih tak chu !

î - (1) A ! î ta ta lo chuan !

û— (1) Kan hotu hi a û a nia !
(2) Ka nu û a nih hi.

Ah a â—(1) Ah a â ! Nang i ni maw ?

Eh e ê (2) Eh e ê ! Ni teh suh e â !

Ui seh—(3) Ui ! Seh ! I va dawthei em !

BUNG 20

THU BELH

(a) **Hnam dang ṭawng Mizo tawng anga hmante.**

almaira	alu	angel	alto
anna	asembli	atom	beis
Baibl	babu	badmintona	balun
bangla	baltin	batalian	barik
batari	baptis	bastisma	biri
biskit	bilât	blawk	bawmb
bulb	bandel	bawrhsap	cher
châwk	chêrman	chabi	chapel
chanmari	chinai	choka	chhuti
chawkidar	kawmpawndar	kawmpani	kalendar
kawfi	kawpi	kapten	karawl
sinema	kawntak	kawnṭaktawr	dailuah
kawmiti	dâk	duli	dhubi
dahrawk	dawrzawn	dut	dawrkai
daktawr	diabola	dikawn	diuti
exam	feil	felt-hat	futbawl
fi	fit	giu	gospel
gud fraldei	greip	jentail	her-pin
hapta	hawl	haiskul	hmarcha
hawldar	istiri	iskût	jip
jubili	jamadar	kawlawm	kawmawl
kawlbawn	kawîam	kamis	kartus
kalvari	kraun	ketlawk	kawpza
ketli	kraws	kuli	krista
kristian	kêp	khaki	kerani
kawpur	kamel	kâm	kg.
kilo.	kamding	laltîn	lehkha
krismas	laitar	litar	mêp
mêl	mil	mirawng	misitiri

misawn	mangai	membar	mula
mura	nars	nambar	nib
nawkawr	awpiam	awliv	pas
pan	pastawr	paradis	pisa
parti	paruana	phatak	parsal
parmit	pen	pencil	petrol
piawn	paudar	pawlitik	poa
president	pai	presbiteri	paisa
quata	rahsi	raja	razawr
rawsawt	rawngrût	rêl	resit
rizalt	ripawt	rizav	ribawn
rikawmmen	rizai	sekhawn	sap
santal	sabath	sakramen	santiri
sâkhi	sazai	sande	saiding
sawna	setan	sêr	sêl
seraf	serafim	sekhawn-han	sikin
sibudar	sil	siker	siki
silk	silai	sipai	shil
sikul	skuat	skawlarship	sawlfa
sût	tala	tawfi	tangka
theka	ṭiket	thana	thân
têl	tempul	tenawr	tik
tîn	iunit	iunian	iad
vawt	x-rei	zên	zaiawn

(b) Mizo thla chhiar dân.

1.	January	Pâwl Kût Thla
2.	February	Ram Tuk Thla
3.	March	Vau Thla
4.	April	Tau Thla
5.	May	Tomir Thla
6	June	Thla Do
7.	July	Thla Zîng

8. August — Thi tîn
9. September — Mîm Kût Thla
10. October — Khuangchawi Thla
11. November — Sahmul Phah Thla
12. December — Pâwl Tlâk Thla

(c) **Zo ram kum pawimawhte**

Upate kum chhiarna leh hun pawimawh sawinate a kum bik tak sawi lovin, thil lo thleng lamin an sawi ţhin.

			Kum
Mau tâm hmasa	—	—	1862
Vai lian hmasa	—	—	1871
Thli chhe tleh	—	—	1876
Thing tâm hmasa	—	—	1880
Arsi tlâk	—	—	1884
Vai lian hnuhnûng zâwk		—	1887
Sawikâr lo chhuah (Lung'ciah)			1889
Min pui kum		—	1893
Zo Sâp lo chhuah hmasak ber Jan. 11,			1894
Chhiai pui kum	—	—	1901
Circle Interpreter Bial siam ţan		—	1902
Mizo leh Vai chanchinbu chhuah ţan			1903
Mau tâm hnuhnûng	—	—	1911
Abor rûn lai	—	—	1912
Khawvêl Indo Pui I-na		—	1914
Mizo tawnga Thuthlung Thar kim neih			1914
France ram kal	—	—	1917
Râl rûn hawn	—	—	1013
Thing tâm hnuhnûng		—	1929
Min pui vawi hnihna		—	1929
Khawvêl Indo Pui II-na		—	1939
Japan tlâwm	—	Aug. 14.	1945
Thli chhe tleh	—	Oct 3.	1947

District Council hawn	Apr. 25.	1952
Mau tâm vawi 3-na	—	1959
Mizo ṭawng Bible kim neih	Sept. 6.	1959
Min pui vawi 3-na	—	1965
Mizoram buai —	Feb. 28.	1966
Union Territory neih	Jan. 21	1972
Inremna Sign	30. 6. 1986 dar 9 : 15 pm.	
State nih ṭan —	Feb 20.	1987

(d) Zo pa damdawi hriatte :—

Zo pa damdawi hriat vete hi mi sawi chhâwn leh "an ti" tih aṭanga ziak a ni ber a. Ṭhaa ring lote leh hmang ngam lote chu hmang tûrin râwn anni kher lova. a ziaktu hian mawh a phur thei bawk lo vang.

Awmnâ : Khiangzo a kûng sah sawm a, a chhumna tui âwmnâ atân a tha an ti.

Bâwng pân . Khiang pil tha leh Hnahkiah pil tha leh tlângsâm kûng pil a inzât tâwk vêl theuhvin denpawlh a a tui sawr chu hnawih atân a tha, Hei hi mihring intîhpem palhah pawh hnawih atân ṭha ve

Bâwng pân lung : Kaihzawl hnah bâwng chu eitîrin a lung a tla duh hle an ti. Buarze hnah hi bâwnga chu eitîrin a lung a thi zo mai theia sawi a ni bawk

Bengkherh : Anchiri zung silfaia den sawm a, a tui sâwr chu tih lum pip pepa benga hnawih a tha an ti. Chawng hnah hem uaia a tui sâwr hnawih a ṭhaa sâwi a ni bawk.

Chhûl tâng : Sârzuk zung, a pil khawha den sawm a, chhum hmin hnuin a tui chu intîr a ṭha an ti. Chhûl them tang tihtlâk nào pawh thi ve a sawi a ni.

Chhûl nâ Mualhawih pil ṭha hi coifee anga siama in ṭhin ṭhaa sawi a ni.

Daileng thei lo : Changêl kâwr vâr chi sâwr tui intîr a ţhaa sawi a ni.

Nghamit . Berawchal tiak sâwr tui nghamit laia hnawih thaa sawi a ni, A hnah kau balna hnai pawh nghamît lai khei pawra hnawih a tha an ti.

Hrawk na Hlîngsi rah pil tuia chiah a, a tui chu hrawk na laia hnawih a tha, A tui chu tlêm in hlek pawh a thaa sawi a ni Tui chhuan sovah chi tlêm al tawk lip lep a ain hrawk thuah nan hman a tha

Hritlang : Hritlâng hnâr ping atân thakthîng hnah nuai sawma hnim maun hnâr ping a âwng duh hlea sawi a ni

Hlingtang : Hlîng tâng tihchhuah nân saum leh aieng den sawma a hmuamhmaa tuam hnan a tha tih a ni Saum leh chi pawh tuam hnan a tha vêi sawi a ni, chi chuan a hmuamhma a seh zauva sawi a ni Tin, uichhuhlo a zung silfaia den sawm a, a hmnamhmaa tuam hnan a tha bawk A nâl êm êm a, nâl chuan hlîng a ti chhuak duha sawî a ni

Hrilawn (Naupang hri) Sarivaithun sa ei tîr a thaa sawi a ni. A na laiah sakei hnute hnawih a tha an ti bawk

Hnara hlit awm Hnâra hlît awm tihchhuah nân tuibûr al te, vaibêi ek te, kawi mu chiahna tui thunte a thaa sawi a ni a Nimahsela tuar chhel tak tân io chuan a na duh hle A tihchhuahna awlsam ber chu khawsik damdawi dip (Quinine powder) hi tlêm tê lehkha knawrin hnârah chhêm luh mai tûr a ni. Chumi hnu rei lo teah hnâr a lo za a, han hnit hlekin hlît chu a chhuak thei mai thîn.

Hnute tui haw tamlo : Mutih hnah hem lum pip pepin hnute haw tam lo khuhila, a haw tam duh an ti.

Purûn sawhte, sawhthîng sawh ei tein hnutê a haw tam duhâ sawi a ni bawk.

Hnute tang lutuk : Hnute tang lutuk tihkâm nân phuihnam chhum eiin a kâm duh an ti.

Khuai seh : Khuai seh chu a sehna laiah bakhik hnawih a ṭha an ti. Samṭawkte rah hmeh keha hnawih a ngeih bawka sawi a ni. Tin. Kâwl damdawi hnawih pawh ṭhaa sawi a ni a, pànhnah nuaisawm hnawih pawh ṭhaa sawi a ni bawk.

Khawsik : Hlochangdum pil hi quinine anga hman atân a thaa sawi a ni Sai pawh hi quinine anga hman ve theih a ni. Thing damdawi pil ṭha kha pawh a tui in atân an hmang thîn.

Khawsikpui : Nauawimu buhbâl zailêp a, den sawm chhumna tui in thaa sawi a ni. Lakhuihthei rah hmin vela, a tui sawr in a ṭha hlea sawi a ni A ei dân chu artui hêng chanvêah a kha tawka siam a, damdawi ei dân pangngaiin ni khatah vawithum ei tûr a ni.

Khawsikpui dum : Thingkhawilu (vern-awl) a hnah emaw, a kûng pil tha chhumna tui hi Black water fever leh khawsik dang atân pawh in atân ṭhaa sawi a ni.

Kâng : Mei kâng atan bâwng êk hring dai thaa sawi a ni. a vawng dai duh hle. Tuisa leih emaw, kângah khâwnvârtui hnawihin a sa huam Luam a tinêp a. a tha. lehkhatui pawh hnawih a tha.

Kawṭhalo pum nà : **Phâwngpui damdawi leh zâwng damdawi emaw, zâwngtei pil emaw, a rah emaw ei a thaa sawi a ni Theihai leh vaube pil chhum a, a tui in chu kawthalo tân thaa sawi a ni bawk.** Vawksa eisual pum nâ atân khawmhma rah ei a tha. A rah chu tuiah chiaha in mai tur a ni. Thihna hri ei em loh chu ngeih hlea sawi a ni.

Kaw khawh (Naupang) . Keifâng pil leh hmutau zung den pawlh tui intîr a tha ngawt mai an ti.

Kawthuah . Mit perh rah kawthuahna atân a tha. Pum nat vei fo tân a tha bawk.

Khawihli : Khawihli danidawi atân theipui rah hnai. Zawlnei Isaia sawi kha kan hmang ve a, a tha hle an ti. (Isaia 38:21).

Lungphur thak Chîthlum hi lungphûr thakah chulhin a thak a reh duh hle. Chi pawh hi hnawihin tha vea sawi a ni.

La thla Kawngkawrawi sa ei hi thaa sawi a ni. Hem hmina ei mai tûr a ni Sakuh pumpui dah ro, tuia chiah in hi tha hlea sawi a ni bawk

Mit perh palh : Hmawlh emaw, lungtêin emaw a per palh a, men hatsa deuhvin mahni zun hnawihin men a nuam ve deuh hlek theia sawi ve a ni.

Mita hmarcha thak Kezungpui pahnih tuiin leih huh ve ve la, lâk ang hlauh a ni an tih chu !

Mit na Siakthûr tui sâwr hnawih a tha ngang mai an tih chu ! Mit na satliahah chuan thingpui fe hnawih a tha vea sawi a ni. Theihai hnahin i mit a per a, i men theih loh chuan a hnahin hru la, lâk ang hlauh a ni an tih chu !

Nausên zan tah vei : Nausên zân tah veia tap laklawh fo te, nu leh pain inpawm chhâwk vat vat khawpka tapte hi an mawngkaw keh kâra saum hnawih zeuh ila, an bâng ve dêr mai an tih chu !

Nau ka na : Sunhlu pil tha phak tui hi hnawih atân a tha, Ha hlo (tooth paste) hnawih a tha bawk.

Pan chhia (dam hlei thei lo) · Hnamtûr chhut sawm tui hi pân chhia emaw, pân dam hlei thei lo hnawih-ah a tha. Saphai thau leh sakei thau chawhpawlh pawh pân dam thei lo hnawih atân a tha hle

Pem : Khiang pil tha tui emaw, a hnah tui emaw hi iodine ang ve a ni.

Pan damdawi · Thuamriat hnai, lungli hnai, thing-theihmu hnai pân hnawihah a tha. Pem emaw, hriam hma tharah bawlhhlawh luh loh nân thelrêt hnai emaw huat theih loh mi hnai thei hnawih pawh a tha an ti.

Pan hnai tihchhuahna · Sahriat hem lum pip pep a tha.

Pum pui chaklo : (Khuh vei) Chukchu pho ro, tui litre chanve vêlâh hâng tham tûrin chhuan so tûr a ni. A tui a lo kang a, litre chanve chanve leh vêl awm a lo nihin thli thianghlim la, chu chu in tûr a ni.

Pum na : Pasaltakaza zung leh a pil chhumna tui pum nat vei tân damdawi anga in atan a tha Chhawn-tual pil tha hang tawk taka chhumna tui in a tha. Chaw ei pawh a ti tui thei.

Ruh seh, Ruh na, Tha na : Pawhrual (dawh vannei) hnah tam fê, hâng tham tûra chhum a, a tui chuan zût thin ni sela a tha

. **Rul chuk :** (a) Rul chuk damdawi atan awmvêl, thing panga awm, katchat chi hi a kuang thingveltu hi vel la, a lo hnai ser ser ang a, chumi hnai chu rûl chukna lai zai thi-ah bel la, a ngeih hle tih a ni.

(b) Tuibûr al te. vaibêl êk te. a chukna lai thi-ah hnawih a tha. Tûr nei chi seh leh zûkah chuan hnawih a tha ve rêng rêng.

(c) Rùl chukah berûl mu chang râwt sawm hnawih a tha bawk.

(d) Rûl chuk a dam rêng rêng chuan thei thûr leh thil thûr lam ei a, in rêng rêng loh tûr a ni

(e) Rûl chuk chu a hmuamhmaah khawizu hnawih hi ngeih hlea sawi a ni

Santen (a) Hnahkiah hnah chhum tui in hi santên damdawi tha a ni ve

(b) Raisentûr (hlo chi a ni) chu a hnah a sen deuh va, chumi zung chu siltai a, khel mai pawh in a ngeih êm êm a ni

(c) Hleimualrâng sa ei hi santên atân tha vea sawi a ni.

(d) Sekhûpthûr pawh tha ve hlea sawi a ni ei pângngaia ei mai tûr a ni

(e) Zu-in sa leh phuihnam chhum pawlh ei leh a tui hâng hâwp a thaa sawi a ni (Sawitu Pu) Sapkûnga 16 7. .955)

(f) Thingphingphihlîp hnah chhumna tui in pawh tha vea sawi a ni

Tuihri Hnahkiah hnah chhum tui intîr hi thaa sawi ve fo a ni

Tit sen · Khiang rah chhiatna tui tît sehna laiah hnawih a tha A rah ro emaw. a rah hring emaw chhut sawm emaw. chhiah emaw tûr a ni Hnapkhâwn hi a sehna laiah tah tlawrh tlawrh a tha an ti bawk

Tui sa leih Tui sa leih emaw, kang emawah khawnvârtui hnawi a tha lehkhatui hnawih pawh a tha.

Uithak : Thlanvawng rah rawh uithak pâna hnawih-ah a tha.

Vawmbal vei : Bâl chhumin a sat laia bun chhuah a, a hû sain inurtir a thaa sawi a ni. Khawmhma hnah no chhumna tui pawh a pân sil nan thaa sawi a ni.

Zung thei lo Changêl kâwr vâr chi tui sâwr intîr thaa sawi a ni ve.

Zun eng ; Zun eng damdawi atân hruipui zîk chhum ei leh chakai chhum ei hi a thaa sawi a ni.

Zun thlum: Zun thlum damdawi atân zawngte-nawh lung (hnim chi khat) hnah chhumna tui damdawi anga in thin hi thaa sawi a ni.

X X

Copies -3000